Uitvoeringsprogramma Preventie met Gezag.

Fotografie: Maarten Duijvesteijn

www.rotterdam.nl

Gemeente Rotterdam

Inhoudsopgave

Samenvatting **4**

Voorwoord **6**

Aanleiding **8**

1.1 Reikwijdte 8

1.2 Doelgroep 9

1.3 Verhouding met basis en andere programma's 10

Ambitie en Strategie **12**

2.1 Ambitie 12

2.2 Randvoorwaarden 12

2.3 Resultaatgebieden 12

De aanpak concreet: 5 resultaatgebieden centraal **20**

3.1 Resultaatgebied 1: Verminderen van voedingsbodem voor crimineel gedrag 20

3.2 Resultaatgebied 2: Proactief ingrijpen als een jongere criminele activiteiten ontwikkelt zodat deze niet verder afglijdt 26

3.3 Resultaatgebied 3: Voorkomen dat een jongere recidiveert 35

3.4 Resultaatgebied 4: Lerende aanpak 40

3.5 Resultaatgebied 5: Communicatie 42

Financiën **44**

Governance **46**

Bijlagen **48**

Fotografie: Jan van der Ploeg

Samenvatting

In 2022 diende de gemeente Rotterdam met de (justitiële) ketenpartners een aanvraag in bij het ministerie van Justitie en Veiligheid onder de noemer Preventie met Gezag. In januari 2023 hebben de gemeente Rotterdam en ketenpartners ca. €10 miljoen (per jaar) toegekend gekregen tot juni 2026. In dit Uitvoeringsprogramma worden de kaders geschetst en maken we de vertaling van de aanvraag en de daarin opgenomen maatregelen naar uitvoering. We beschrijven hoe we in 2024 gezamenlijk uitvoering geven aan de aanpak Preventie met Gezag. In 2023 zijn we deels al gestart met het uitvoeren of ontwikkelen van de maatregelen die in de aanvraag zijn opgenomen.

Het programma Preventie met Gezag richt zich op het voorkomen dat jongeren[1] terechtkomen en/of verstrikt raken in het web van ondermijnende criminaliteit. In bepaalde wijken komen jongeren te vaak in aanraking met criminaliteit. We zien meer gevallen van ernstige vormen van criminaliteit, zoals drugshandel, High Impact Crime (HIC), excessief geweld en wapenbezit. Preventie met Gezag is erop gericht om het toekomstperspectief en leefbaarheid van jongeren in deze gebieden te verbeteren, naast het tijdig grenzen stellen aan jongeren die crimineel gedrag laten zien. In Rotterdam zien we in de kwetsbare wijken van Charlois, Delfshaven, Feijenoord en IJsselmonde, de meeste kansen om met de inzet van Preventie met Gezag een positief verschil te maken. Daarom richt het programma zich nadrukkelijk op de wijken in deze gebieden.

Met de middelen van Preventie met Gezag willen we de bestaande interventies in de vier gebieden versterken en nieuwe initiatieven ontplooien. De complexe problematiek die er speelt, vraagt om een integrale samenwerking tussen gemeente, zorg- en justitiepartners op wijkniveau. Een aanpak waarbij ook de jongere zelf en zijn gezin/netwerk een rol speelt.

Bij het tot stand komen van het uitvoeringsprogramma hebben we de input zoveel mogelijk op wijkniveau opgehaald. We hebben expert -en wijksessies gehouden om zo een goed beeld te krijgen over wie dit programma nu eigenlijk gaat en waar de behoeften liggen. We hebben dit gedaan vanuit bestaande beleidskaders en projecten, maar ook gekeken naar de mogelijkheden voor innovatie en doorontwikkeling.

Het programma is ontwikkeld en opgebouwd met zorg-, preventie en justitiële partners. Vanuit onze ambitie hebben we resultaatgebieden en hoofddoelen vastgesteld en nader uitgewerkt. We zijn het erover eens dat we gezamenlijk met gerichte interventies langdurig willen werken aan het verminderen van de voedingsbodem voor crimineel gedrag, proactief ingrijpen als een jongere criminele activiteiten ontwikkelt om verder afglijden te voorkomen en het voorkomen dat een jongere recidiveert. Een belangrijke interventie die zich richt op het doorbreken van de criminele carrière van jongeren is de persoonsgerichte aanpak. Met deze aanpak willen we het verschil maken voor de Preventie met Gezag-doelgroep door snel, gezamenlijk, gecoördineerd en lokaal maatwerk te kunnen bieden. Een belangrijk deel van de interventies die in het programma is opgenomen ondersteunt deze persoonsgerichte aanpak.

We hebben in een strategische uitwerking van alle interventies weergegeven wat we op hoofdlijnen gaan doen. Daarnaast zijn er ook ambities voor de directe toekomst. Het uitwerken van een communicatiestrategie, maar ook de inzet van monitoring en onderzoek, hebben de aandacht de komende periode.

De aanvraag uit 2022 is het uitgangspunt. Dit Uitvoeringsprogramma vormt de kaders van Preventie met Gezag met de focus op 2024. De opgenomen begroting ziet dan ook op 2024. Volgend jaar volgt een addendum gericht op 2025-2026. We bekijken, continue en gezamenlijk, of interventies daadwerkelijk bij jongeren en hun omgeving landen en of ons handelen ook de verwachte impact heeft. We kiezen voor een lerende aanpak waarbij we zorgvuldig met elkaar, volgens vastgestelde randvoorwaarden naar de toekomst werken.

1 In het Uitvoeringsprogramma hanteren we de term jongeren voor jeugdigen in de leeftijdscategorie tot en met 27 jaar. Daar waar het expliciet gaat om jeugdigen onder de 12 jaar, hanteren we de term kinderen.

De ketenpartners binnen het programma Preventie met Gezag zijn:

- Openbaar Ministerie, arrondissement Rotterdam
- Politie-eenheid Rotterdam
- Stichting Halt
- Gecertificeerde instellingen: Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond (JBRR), William Schrikker Jeugdbescherming & Leger des Heils
- Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ)
- Reclassering Nederland
- Rechtbank Rotterdam[2]
- Raad voor de Kinderbescherming
- RIEC Rotterdam Rijnmond
- Veiligheidsalliantie regio Rijnmond (VAR)
- Gemeente Rotterdam

2 De Rechtbank Rotterdam is als opdrachtgever alleen betrokken bij Wijkrechtspraak op Zuid (WOZ).

Voorwoord

Jeugdcriminaliteit is een complex en ernstig probleem dat niet alleen individuele levens beïnvloedt, maar ook onze gemeenschappen en samenleving als geheel. Het is een kwestie die onze aandacht en actie vereist.

De afgelopen maanden is er hard gewerkt aan een stedelijk programma voor preventie van jeugdcriminaliteit: "Uitvoeringsprogramma Preventie met Gezag". Dit initiatief is tot stand gekomen door nauwe samenwerking met verschillende gemeenschappen, overheidsinstanties, maatschappelijke organisaties en individuen die allemaal één doel nastreven: het verminderen van jeugdcriminaliteit en het ondersteunen van jongeren om hun volledige potentieel te benutten in kwetsbare wijken.

Dit programma werkt integraal met professionals, organisaties, verenigingen, ouders en natuurlijk met jongeren, omdat we geloven dat samenwerking de sleutel is tot effectieve preventie en het voorkomen van recidive. We hebben het voorrecht om samen te werken met een uitgebreid netwerk van stedelijke organisaties en ketenpartners, die onvermoeibaar willen bijdragen aan de uitvoering van dit initiatief.

Samen met deze waardevolle partners hebben we een uitgebreid plan ontwikkeld dat zich richt op vroegtijdige interventie, het vergroten van sociaal emotionele weerbaarheid, educatie en empowerment van jongeren. In dit plan vindt u een gedetailleerde beschrijving van de initiatieven, strategieën en partnerschappen die de kern vormen van dit uitvoeringsprogramma. We moedigen iedereen aan om een bijdrage te leveren, of u nu een ouder, leerkracht, beleidsmaker, of betrokken burger bent.

Samen kunnen we een verschil maken en een omgeving creëren waarin onze jongeren kunnen gedijen, dromen kunnen najagen en hun potentieel kunnen waarmaken. We danken iedereen die heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van dit programma en kijken uit naar een succesvolle uitvoering en de positieve impact die het zal hebben op onze stad en haar jeugd.

Met vastberadenheid en wil om jeugdcriminaliteit een halt toe te roepen, zullen we de komende jaren in co-creatie uitvoering geven aan dit programma.

> "It takes a village to raise a child"
> – Afrikaans Gezegde

Faouzi Achbar MBA MSc
Wethouder Welzijn, Samenleven, Sport en Digitale Inclusie

Fotografie: Joep Boute

Aanleiding

Jongeren zijn buitenproportioneel veel betrokken bij criminaliteit in vergelijking met andere leeftijdsgroepen (Van der Laan e.a., 2020). Voor een deel van de jongeren in Rotterdam is het moeilijk de verleidingen van de criminaliteit te weerstaan. Het is dan ook van belang dat ondermijnende jeugdcriminaliteit doelgericht wordt aangepakt. Dat doen we door de focus te leggen op die wijken waar de zorgen over jeugdcriminaliteit het grootst zijn.

1.1 Reikwijdte

In bepaalde wijken komt een deel van de jongeren te vaak in aanraking met ernstige vormen van criminaliteit. Dat gebeurt grotendeels in wijken waar de voedingsbodem voor het ontstaan van ondermijnende criminaliteit sterker aanwezig is. In Rotterdam zien we de grootste risico's in de wijken in Charlois, Delfshaven, Feijenoord en IJsselmonde. Dat maakt dat de focus van Preventie met Gezag ligt op deze gebieden. Hier zien we meer gevallen van ondermijnende criminaliteit, zoals drugshandel, High Impact Crimes (HIC), excessief geweld en wapenbezit. Preventie met Gezag concentreert zich dan ook op het voorkomen dat jongeren in deze wijken terechtkomen dan wel verstrikt raken in het web van ondermijnende criminaliteit. Het programma zet in op het versterken van het toekomstperspectief van jongeren, het verbeteren van de leefbaarheid in deze wijken en het tijdig stellen van grenzen aan jongeren die crimineel gedrag laten zien.

Preventie met Gezag speelt in op de mogelijke levensloop van jongeren in een criminele carrière. In het kader van preventie worden drie ontwikkelstadia gehanteerd waarbinnen interventies worden toegepast. Dit betreffen primaire, secundaire en tertiaire preventie. Daar waar primaire preventie zich richt op de bredere jeugdige doelgroep, focust secundaire preventie zich op kwetsbare locaties, categorieën of jongeren in een kwetsbare positie. Tertiaire preventie is toegespitst op het voorkomen van recidive.

De genoemde problematiek is complex en vraagt om een integrale samenwerking tussen de gemeente Rotterdam, justitie-, zorg- en welzijnspartners Wijkgerichte inspanningen met zowel preventie als gezagskaders zijn hierbij noodzakelijk. Dit doen we lokaal en integraal, met een blik op aspecten die het verschil kunnen maken, zoals het investeren in sociaal emotionele vaardigheden van jeugdigen, educatie en bewustwording, een veilige thuisbasis- en omgeving en het bieden van een positief toekomstperspectief bijvoorbeeld op gebied van scholing en werk. Om op wijkniveau interventies te kunnen inzetten, creëren we meer samenwerking met de lokale partners en jongeren die in de wijken wonen. Dat doen we onder andere aan de hand van expertmeetings die bijdragen aan concrete acties met het betrokken netwerk. Zo is de afgelopen periode met collega's en partners werkzaam in de wijken, opgehaald wat er rondom de geschetste problematiek speelt en leeft. De kennis, informatie en expertise uit de wijken zijn cruciaal. In de expertmeetings kwamen gemene delers naar voren als het gaat om de ondervonden problematiek. De tijdens deze expertmeetings gegeven input is meegenomen in dit uitvoeringsprogramma[3]. Gedurende de ontwikkeling van het programma geven we verder vorm aan de verbinding met de wijken en de wijkpartners (inclusief de wijkraden).

Een belangrijk onderdeel van Preventie met Gezag is de connectie met jongeren en hun omgeving. Er zijn daarom in verschillende wijken expertmeetings georganiseerd om met hen in gesprek te gaan over hun leefwereld, drijfveren en wat er volgens hen nodig is om de veiligheid en het perspectief in de wijken te versterken. Deze expertmeetings worden gecontinueerd. Om jongeren een serieuze stem te geven in de uitwerking van het programma, organiseren we klankbordgroepen met jongeren. Daarnaast vergroten we de betrokkenheid van jongeren bij dit uitvoeringsprogramma door social design, een ontwerpmethodiek, bij Preventie met Gezag in te zetten.

3 Voor meer informatie zie bijlage Input Wijksessies.

1.2 Doelgroep

De doelgroep voor Preventie met Gezag in Rotterdam zijn álle jongeren tot en met 27 jaar en hun gezinnen in de kwetsbare wijken van de gebieden Charlois, Delfshaven, Feijenoord en IJsselmonde.

Jongeren kunnen op uiteenlopende momenten in hun leven in aanraking komen met criminaliteit. Ook kunnen zij op verschillende manieren in de criminaliteit belanden. Met de inzet van interventies is het dan ook belangrijk rekening te houden met de levensfasen van jongeren, de push- en pullfactoren die ertoe leiden dat zij in de criminaliteit terechtkomen en hoe diep zij in de criminaliteit zitten. Interventies binnen Preventie met Gezag worden dan ook afgestemd op deze factoren. We richten ons in dit programma op de volgende doelgroepen.

	Omschrijving	Kenmerken
Jongere in kwetsbare positie	Met een verhoogd risico op toetreden tot georganiseerde criminaliteit	▪ Nog geen (zware) delicten gepleegd ▪ Kwetsbaar op de leefgebieden school, thuis, werk, veiligheid, zorg en sociaal economische status ▪ Scoort hoog op risicofactoren en laag op beschermende factoren om betrokken te raken bij georganiseerde criminaliteit
Jonge Aanwas	Zet eerste stappen in de georganiseerde criminaliteit	▪ Geen tot twee antecedenten ▪ Heeft een multiproblematische achtergrond ▪ Behoort tot de risicogroep om een rol te gaan vertolken in de georganiseerde criminaliteit of heeft een startende rol ▪ Lokaal actief
Doorgroeier	Groeit (snel) door in de georganiseerde criminaliteit	▪ Heeft meerdere delicten gepleegd, waarbij een verharding van delicten is waar te nemen ▪ Het risico op een criminele carrière neemt toe ▪ Steeds meer bovenlokaal actief, raakt langzaam uit het beeld van toezichthoudende instanties
Harde kern	Zit in een groter crimineel netwerk en vormt een negatief rolmodel	▪ Zit diepgeworteld in een crimineel netwerk en vertolkt een invloedrijke rol binnen het criminele circuit ▪ Opereert bovenlokaal en soms internationaal

1.3 Verhouding met basis en andere programma's

Veel thema's, aanpakken en doelgroepen die binnen de scope van Preventie met Gezag vallen, kennen hun oorsprong in bestaand beleid binnen de gemeente Rotterdam en bij ketenpartners. Preventie met Gezag is een aanvullend en flexibel programma. Doorlopend wordt bekeken welke interventies kunnen worden ingezet ter aanvulling op de reeds bestaande kaders. In opzet en uitvoering wordt dan ook een nauwe verbinding met deze verschillende kaders gelegd.

Door samenhang en co-creatie te creëren tussen diverse programma's en Preventie met Gezag, versterken we de integrale samenwerking en daarmee de effectiviteit van de inzet. We noemen een aantal belangrijke kaders:

- Beleidskader Heel de Stad
- Subsidiekader Jeugdpreventie
- Programma aansluiting onderwijs en jeugdhulp
- Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid
- Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming
- Actieplan 'Vastpakken en niet loslaten' voor jongeren in een kwetsbare positie 16-27 jaar
- Programma Lokale Samenwerking Zorg en Veilig (LSZV)
- Uitvoeringsplan 2023-2027 van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ)
- Veiligheidskoers 2023-2027
- Programma Aanpak Ondermijnende Criminaliteit
- PvA Nazorg Detentie 2021-2026
- Uitvoeringsagenda Haven
- Stedelijke Aanpak Drugs
- HIT-aanpak (HIC)

Sinds 2012 draait op Rotterdam-Zuid het integrale programma NPRZ. NPRZ en PMG hebben een sterke verbinding omdat beiden gefinancierd worden vanuit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. In het NPRZ werken Rijk, de gemeente Rotterdam, corporaties, zorginstellingen, schoolbesturen, bedrijfsleven, politie, reclassering en het Openbaar Ministerie (OM) aan een gezonde toekomst voor Rotterdam-Zuid. Het doel is om bewoners een beter toekomstperspectief te bieden. Dat kinderen met goed gevolg naar school gaan, hun ouders werk hebben in plaats van een uitkering, dat sociale stijgers in dit gebied blijven wonen en de illegale economie aangepakt wordt. Dat wordt gedaan door de partners van het NPRZ met projecten in Rotterdam-Zuid op het gebied van school, werk, wonen, veiligheid, participatie en vrije tijd. De structuren van het NPRZ kunnen van grote meerwaarde zijn voor Preventie met Gezag. Voorbeelden zijn: de koppeling met de schoolzorgteams, de dagprogrammering, Gaan voor een baan, Aan de bak garanties en participatie.

Fotografie: David Rozing

Ambitie en Strategie

2.1 Ambitie

Door jongeren in Charlois, Delfshaven, Feijenoord en IJsselmonde meer perspectief te bieden, een stem te geven, te ondersteunen bij het ontwikkelen van hun sociaal emotionele vaardigheden en weerbaarheid, willen we voorkomen dat zij in de criminaliteit belanden of daar verder in afglijden. Op deze manier willen we de voedingsbodem voor criminaliteit wegnemen en bieden we jongeren zicht op een alternatief, op perspectief en spelen we in op de omgeving die van invloed is op de keuzes die zij maken. Door samenhang en co-creatie te creëren tussen diverse programma's en Preventie met Gezag, versterken we de integrale samenwerking dicht bij de leefomgeving van de jongeren.

Naast kansen bieden - en jongeren stimuleren deze kansen te pakken- is het ook belangrijk om grenzen te stellen. Door te investeren in meer zichtbaar formeel gezag én informeel gezag in kwetsbare wijken en afspraken met justitiële organisaties in de wijk, is er een duidelijke stok achter de deur die moet leiden tot minder jongeren in de criminaliteit. We zetten in op zowel dader - en slachtoffergerichte als situationele preventieve maatregelen.

We vergroten beschermende factoren tegen criminaliteit, zoals een sociaal netwerk, een gezond gezinsklimaat en positieve rolmodellen. Tegelijkertijd verminderen we de risicofactoren tegen criminaliteit waarbij we inzetten op schulden, armoede en multiproblematiek binnen gezinnen. Waarbij we ook rekening houden met omstandigheden als ontwikkelingsstoornissen, sociale competenties en licht verstandelijke beperkingen (LVB). Het is zaak dat beide lijnen met elkaar in een evenwichtige aanpak vorm krijgen. De focus ligt bij de aanpak op jongeren en hun omgeving, ook in de online leefwereld.

2.2 Randvoorwaarden

Onze ambitie vertalen we in randvoorwaarden die centraal staan in onze resultaatgebieden en interventies. Deze kunnen we beschouwen als het DNA van ons programma.

- We sluiten aan bij de leefwereld van de jongere en betrekken samen met netwerkpartners aansprekende rolmodellen/sleutelfiguren/ervaringsdeskundigen. We werken samen met het netwerk in de wijken.
- We werken vanuit co-creatie met draagvlak van jongeren, bottom up. Waarbij we persoonsgericht en intensief samenwerken met de jongere in de wijken.
- We werken inclusief samen, wat o.a. wil zeggen bewust cultuur en religie sensitief.
- We hebben een actueel en compleet inzicht van de problematiek in de wijken en de doelgroepen.
- Het uitgangspunt is dat we zichtbaar en actief zijn in de wijken waardoor problemen tijdig worden gesignaleerd en er snel gereageerd wordt.
- De uitvoering van het programma Preventie met Gezag betreft een gezamenlijke aanpak. Waarin iedere ketenpartner een eigen taak en rol vervult ten behoeve van de lokale uitvoering.
- De ketenpartners zijn structureel met elkaar in verbinding en in gesprek. Waarbij we gezamenlijk monitoren of dat wat we doen succesvol is, of andere keuzes en inzet van ons vragen. Hier bepalen we gezamenlijk de kaders voor.

2.3 Resultaatgebieden

We hebben de ambitie van dit programma vertaald met gebruik van de DIN-systematiek:

- DIN(M): D: doelen, I: Inspanningen, N: Netwerk, M: Middelen = een doelen en inspanningen netwerk
- Een DIN is altijd gericht op complexe veranderprocessen die je inhoudelijk wilt vormgeven. Denk hierbij aan opgaves of programma's.
- De DIN is inhoudelijk van aard.
- Alle doelen verhouden zich tot elkaar, daarom ontstaat er een netwerk van doelen en inspanningen.
- Het opstellen van een DIN is een gezamenlijke actie. Het voorkomt dat je dingen dubbel doet en dat je dingen niet doet die je wel zou moeten doen.

Vanuit de gestelde ambitie hebben we een vertaling gemaakt naar drie inhoudelijke resultaatgebieden:

1. Verminderen van de voedingsbodem voor crimineel gedrag.
2. Proactief ingrijpen als een jongere criminele activiteiten ontwikkelt, zodat deze jongere niet verder afglijdt.
3. Voorkomen dat een jongere recidiveert.

Daarnaast hebben we de vertaling gemaakt van onze ambitie in twee algemene resultaatgebieden:

4. Lerende aanpak
5. Communicatie

Met de drie inhoudelijke resultaatgebieden sluiten we aan bij de verschillende fasen van ontwikkeling en de levensloop van de Rotterdamse jeugd. We willen niet afwachten maar, waar mogelijk, op tijd ingrijpen. Zo dragen de resultaatgebieden bij aan het bereiken van de ambitie. Er is ook een aantal algemene resultaatgebieden geformuleerd die meer raken aan de randvoorwaarden van dit programma, namelijk: lerende aanpak en communicatie.

Nadat resultaatgebieden vaststonden, zijn er ER-doelen geformuleerd waarmee het gewenste resultaat op deze gebieden zichtbaar werd. Dit heeft geleid tot een prioritering en vertaling naar een aantal hoofddoelen, Aan de hoofddoelen zijn interventies gekoppeld (vanuit de DIN-systematiek ook wel inspanningen/acties genoemd).

In dit interventie aanbod zit overlap op sommige resultaatgebieden. Ook zullen sommige interventies op meerdere hoofddoelen terug te leiden zijn. Het is belangrijk om te kijken naar de samenhang van de interventies, waar ze elkaar kunnen versterken (neem bijvoorbeeld de persoonsgerichte aanpak, de PGA) en een mogelijke aanvulling zijn op de reguliere inzet.

Aanvraag Preventie met Gezag

In de aanvraag Preventie met Gezag uit 2022 zijn 6 maatregelen opgenomen die we hebben gekoppeld aan de 3 resultaatgebieden. In onderstaande tabel wordt aangegeven onder welke resultaatgebieden de maatregelen uit de aanvraag gebracht zijn.

Vanuit de aanvraag is er gewerkt met 6 maatregelen,die gekoppeld kunnen worden aan de 5 resultaatgebieden

	Resultaatgebied				
	1	2	3	4	5
Maatregel 1: Preventie Interventie Team					
Maatregel 2: Gericht en preventief aanbod voor de doelgroep					
Maatregel 3: Integrale communicatiestrategie en uitvoering					
Maatregel 4: Multidisciplinair Expertise Team					
Maatregel 5: Persoonsgerichte aanpak Criminele Aanwas					
Maatregel 6: Wijkrechtspraak					
Monitoring, Governance, Deskundigheidsbevordering (hfdst.6)					

Resultaatgebied 1: Verminderen van de voedingsbodem voor crimineel gedrag

Strategie: We werken aan het vergroten van het toekomstperspectief van jongeren, om te verhinderen dat een jongere wordt verleid tot criminaliteit. Dit doen we door in te zetten op het verstevigen van de weerbaarheid en sociale structuren en vergroten van kansen op een zinvol bestaan, door er voor te zorgen dat jongeren op school zitten of een (bij) baan hebben. Professionals grijpen proactief in bij signalen doordat we actief zijn in de omgeving van jongeren.

Resultaatgebied 1: Hoofddoelstelling	Interventie
1.1 We bieden meer hulp en ondersteuning voor jongeren met gedragsproblemen en hun ouders	
Dit doen we door meer jongeren met een beginnende verstoorde sociale ontwikkeling in beeld te krijgen en hen ondersteuning te bieden. Ouders leren passend te reageren op het gedrag van hun kind, zodat het probleemgedrag kan afnemen en de sociale vaardigheden van het kind kunnen toenemen. Hiermee voorkomen we ontwikkeling van meer forse problematiek en krijgt de jeugdige de juiste handvatten om met problemen om te gaan thuis, op school, op straat en online.	1. Onderzoek inzet passende interventies opvoedvaardigheden 2. Begeleiding en opvoedhulp 3& 4. Gedragscursussen voor kinderen met gedragsproblemen 5. Samenwerking met moeders uit kwetsbare wijken
1.2 We versterken beschermende factoren door met jongeren de focus te leggen op positieve contacten	
Dit doen we door meer jongeren verantwoordelijk te laten voelen voor het op een duurzame manier oplossen van incidenten en conflicten tussen jongeren, om herhaling te voorkomen. We investeren in een positieve wijkcultuur voor en met de mensen in de wijk.	6. Begeleiding en gestructureerde vrijetijdsbesteding 7. Wijkbrede aanpak stimuleren positieve wijkcultuur
1.3 We werken aan een meer kansrijke toekomst met gelijke kansen en perspectieven voor (jonge) bewoners in Preventie met Gezag-gebieden.	
Preventie met Gezag draagt bij aan de schoolveiligheid en beoogt een doorlopende betrokkenheid op PO en VO-scholen. Er is meer aandacht voor schoolaanwezigheid. Hiermee zetten we in op het vergroten van de kans op het behalen van een startkwalificatie. We benaderen de voortijdig schoolverlater zonder startkwalificatie actief. We leiden meer jongeren toe naar aansprekend en passend werk/dagbesteding.	8. Ontwikkelen intensieve preventieve aanpak schoolverzuim 9. Doorontwikkelen aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten 10. Regisseurs schoolveiligheid 11. Weerbaarheidstrainingen scholen 12. Jongerenrechtbank

Resultaatgebied 2: Proactief ingrijpen als een jongere criminele activiteiten ontwikkelt zodat deze jongere niet verder afglijdt

Strategie: We zorgen dat jongeren die (hun eerste) stappen zetten in de (ondermijnende) criminaliteit in beeld zijn. We grijpen passend in om doorgroeien te voorkomen. We stellen snel en zichtbaar grenzen, waarbij we perspectief bieden met actieve, integrale en systeemgerichte ondersteuning. We ontwikkelen alternatieve interventies als het reguliere aanbod voor deze doelgroep onvoldoende werkt.

Resultaatgebied 2: Hoofddoelstelling	Interventie
2.1 Meer jongeren met multiproblematiek bemachtigen een stabiele rol in de samenleving doordat de vicieuze cirkel is doorbroken en/of recidive wordt tegengegaan.	
Jongeren en ouders/verzorgers worden bereikt met preventieve interventies om afglijden in de criminaliteit te voorkomen en bewustwording over de risico's hiervan te vergroten.	13 & 14. Begeleiding en dagbesteding voor risicojongeren
2.2 Meer jongeren zijn vroegtijdig in beeld om afglijden in de criminaliteit te voorkomen en hier maatwerk op in te richten.	
Jongeren met multiproblematiek krijgen maatwerk. Hierbij is aandacht voor zowel straf als zorg/hulpverlening.	15. Lokale Persoonsgerichte aanpak Preventie met Gezag jongeren 16. Group Violence Intervention 17. Multidisciplinair Expertise Team 18. HALT interventies
2.3 We krijgen meer grip op hoe jongeren in de criminaliteit terechtkomen.	
Dit bereiken we door het verstevigen van en verbinding leggen met de (al bestaande) fenomeenaanpakken criminele uitbuiting en cybercriminaliteit. Ook zal er nog een verdiepend onderzoek naar uithalers worden uitgevoerd, dit kan ook inzichten bieden.	19. Fenomeenaanpak Criminele uitbuiting 20. Fenomeenaanpak Cybercriminaliteit
2.4 We dragen zorg voor zichtbaarheid, snelheid en beschikbaarheid van formeel en informeel gezag in de wijk.	
Door zichtbaar te zijn in de wijken van de Preventie met Gezag-gebieden versterken we het formele en informele gezag in de wijk.	21. Ontwikkelen meer zichtbaarheid, snelheid en beschikbaarheid in de wijk.

Resultaatgebied 3: Voorkomen dat een jongere recidiveert

Strategie:

We zorgen dat jongeren die in aanraking zijn geweest met politie en/of justitie vanwege een delict in de (ondermijnende) criminaliteit in beeld zijn en dat door inzet van maatwerk wordt ingegrepen om recidive te voorkomen. Wij stellen snel en zichtbaar grenzen, waarbij we perspectief bieden met actieve, integrale en systeemgerichte ondersteuning. We ontwikkelen alternatieve interventies als het reguliere aanbod voor deze doelgroep onvoldoende werkt. Zo werpen we barrières op voor doorgroeien of terugvallen in de criminaliteit.

Resultaatgebied 3: Hoofddoelstelling	Interventie
3.1 We leveren sociaal-repressief maatwerk, in en na de strafafdoening, ten aanzien van de Preventie met Gezag-doelgroep en we organiseren een betere aansluiting tussen straf en zorg in de strafrechtsketen.	
We streven naar het beter op elkaar laten aansluiten van repressieve en preventieve (sociale) maatregelen die het meest effectief zijn om (verdere) recidive te voorkomen onder jongeren uit de Preventie met Gezag-gebieden. De gezag- en justitiepartners streven naar meer maatwerk in strafzaken van jonge aanwas en doorgroeiers uit de Preventie met Gezag-gebieden zoals geldezels, cybercrime verdachten, excessief geweldplegers en uithalers. In dit maatwerk is aandacht voor de kwetsbare LVB doelgroep in de strijd tegen criminele uitbuiting. De Preventie met Gezag doelgroep is ook lokaal in beeld en er wordt maatwerk geleverd door de gezag- en justitiepartners onder andere door middel van PGA en Wijkrechtspraak op Zuid. Het streven is dat Straatkracht door jeugdreclassering wordt ingezet bij hoog risicozaken in de Preventie met Gezag gebieden.	22. Wijkrechtspraak op Zuid 23. Straatkracht 24. Maatwerk in strafzaken
3.2 Meer jongeren van 16 t/m 27 jaar met (criminele) multiproblematiek re-integreren na detentie succesvoller in de samenleving door een stabiele(re) situatie voor hen op de verschillende leefgebieden.	
We begeleiden jongeren uit de Preventie met Gezag-doelgroep die in detentie hebben gezeten naar een kansrijke toekomst met perspectief op een stabiel leven zonder criminaliteit.	25. Totaalaanpak nazorg detentie
3.3 Effectievere inzet op criminele aanwas in families	
We vergaren meer kennis en inzicht over families/netwerken met criminele beïnvloeding. Zo creëren we meer awareness en plegen we een effectievere inzet om aanwas van jongeren in de georganiseerde criminaliteit en intergenerationele overdracht te voorkomen en tegen te gaan.	26. Aanpak families met criminele invloeden

Resultaatgebied 4: Lerende aanpak

Strategie:

De uitvoering van Preventie met Gezag is een lerende opgave. We bekijken, continu en gezamenlijk, of interventies daadwerkelijk bij jongeren en hun omgeving landen en of ons handelen ook de verwachte impact heeft. We doen dit door in gesprek te gaan met professionals, jongeren, ouders en verzorgers. We luisteren naar wat er speelt en wat de behoefte is. Welk aanbod is er en wat werkt? Met elkaar bepalen we wat er nodig is, aanvullend op het huidige aanbod. Preventie met Gezag wil juist daar van betekenis zijn om bestaand aanbod te intensiveren, nieuw aanbod aan te jagen en goede verbindingen te leggen tussen professionals, jongeren en hun leefomgeving. Daarnaast willen we doorbraken in casussen forceren, de belangen van de jongeren en de bijbehorende opgave scherp houden en de uitvoering gericht sturen. Dat vraagt om reflectie, op onze handelswijze, onze samenwerking en op de ontwikkeling van de interventies. In Preventie met Gezag creëren we diverse bouwstenen om reflectief handelen te stimuleren.

Resultaatgebied 4: Hoofddoelstelling	Interventie
4.1 We bevorderen de integrale samenwerking	
Om jongeren centraal te stellen en de effectiviteit van Preventie met Gezag te bevorderen, is het essentieel dat we integraal met elkaar samenwerken – breed, wijkgericht, domeinoverstijgend en met een gedeeld gevoel van eigenaarschap. Dit uitgangspunt vraagt om een intensief verbindende manier van samenwerken. Nog meer dan we al deden.	27. Integrale samenwerking
4.2 Onderzoek en Monitoring	
We willen gedurende het programma zicht hebben op de inzet in interventies, resultaten en effecten. Dat doen we enerzijds door een monitor te ontwikkelen. Daarnaast wordt een onderzoeksagenda opgesteld. Het doen van onderzoek is van toegevoegde waarde als het inzicht geeft in de effectiviteit van de interventies binnen het uitvoeringsprogramma en als het de gemeente en partners laat reflecteren op de inzet en resultaten. We investeren in een accuraat, actueel en bruikbaar informatiebeeld. Het informatiebeleid bevat een overzicht van aantallen, trends en fenomenen op wijk- en buurtniveau.	28. Monitoring 29. Ontwikkelen Onderzoeksagenda 30. Kennisgestuurdwerken 31. Kennisdeling met regio
4.3 Participatie van jongeren en bewoners	
De behoefte om jongeren en bewoners meer te betrekken bij de Preventie met Gezag aanpak wordt breed gevoeld en gesignaleerd. We zijn daarom het afgelopen jaar op verschillende manieren in gesprek gegaan met jongeren, moeders, vaders en professionals.	32&33. Betrekken van jongeren bij innovatie 34. Expertmeetings 35. Inzet rolmodellen en ervaringsdeskundigen
4.4 Wijkgebonden initiatieven	
We geven met een wijkbudget ruimte aan lokale initiatieven. Deze ruimte geven we bijv. aan bevlogen professionals of bewoners in de wijk om met de Preventie met Gezag doelgroep aan de slag te gaan. Lokale initiatieven die bijvoorbeeld de nodige verbindingen tussen formele en informele structuren leggen om zo te investeren in een positief netwerk van sleutelfiguren en rolmodellen die helpen voorkomen dat jongeren vervallen in jeugdcriminaliteit.	36. Wijkbudget
4.5 Nieuwe ontwikkelingen	
We houden oog voor nieuwe ontwikkelingen. Zo zijn er in 2023 nieuwe onderzoeken verschenen, bijvoorbeeld over de omvang van families met criminele netwerken in Rotterdam. Daarnaast is in werksessies in de wijken meermalen aangegeven dat er zorgen zijn t.a.v. meiden in relatie tot criminaliteit. Deze nieuwe ontwikkelingen en invalshoeken werken we uit en krijgen een plek in onze aanpak.	37. Meer aandacht voor meisjes in relatie tot criminaliteit Aanpak families met criminele invloeden (interventie 26)

Resultaatgebied 5: Communicatie

Strategie:

Met communicatie stappen we de belevingswereld in van jongeren, we sluiten aan bij hun behoeften en spelen daarop in. We maken een integrale communicatiestrategie voor en door jongeren die het hele programma raakt, daarnaast ondersteunen we de gekozen interventies.

We kiezen bewust niet voor grotere (voorlichtings)campagnes, omdat die vaak niet het gewenste effect hebben. Er wordt aangenomen dat een gebrek aan kennis de oorzaak is voor het negatieve gedrag (criminaliteit of drugsgebruik) terwijl er maar weinig bewijs is dat bewustwording zou leiden tot gedragsverandering. Zo kan een campagne juist het ongewenste gedrag versterken (blijkbaar is dit gedrag normaal of in verzet komen tegen een belerende of veroordelende boodschap), en kunnen jongeren niet de lange termijn gevolgen overzien. Dit lezen we o.a. in het artikel "Voorkomen is Beter dan genezen... toch?" van Edwin Kruisbergen & Martha de Jonge over voorlichtingen.[4]

We maken niet één aanpak stadsbreed of één voor de vier gebieden, maar we richten ons op de beweging die we kunnen maken in wijken. Dit doen we samen met netwerkpartners en jongeren. Verschillende communicatiemiddelen zullen ingezet worden om ouders en jongeren te informeren over de (digitale) activiteiten die aangeboden worden om weerbaarheid te vergroten (sociale marketing).

Resultaatgebied 5: Hoofddoelstelling	Interventie
Het is belangrijk om met jongeren te praten over actuele onderwerpen, zoals werk, schulden, mentale gezondheid, maar ook de verleidingen en mogelijke druk die zij ervaren als het gaat om criminele activiteiten. We willen jongeren bewust maken van de grote risico's die zij lopen als ze zich laten verleiden tot activiteiten als bijvoorbeeld uithaler of geldezel. Maar we willen ze vooral laten zien dat Rotterdam heel veel te bieden heeft.	38. Integrale communicatiestrategie jongeren 39. Communicatiemiddelen
De samenwerking in het netwerk is heel belangrijk. Weten wat iedereen doet, leren van elkaar en samen tot resultaten komen. Communicatie draagt bij aan een goede samenwerking met elkaar en elkaar te informeren.	40. Netwerkstrategie

[4] Tijdschrift voor Veiligheid 2023 (22) 3

Fotografie: Peter Schmidt

De aanpak concreet: 5 resultaat-gebieden centraal

3.1 Resultaatgebied 1: Verminderen van voedingsbodem voor crimineel gedrag

1.1. We bieden meer hulp en ondersteuning voor jongeren met gedragsproblemen en hun ouders

Interventie 1: Onderzoek inzet passende interventies opvoedvaardigheden
Toelichting:
Deze aanpak richt zich op het effectief (innovatief) aanvullen van het bestaande aanbod van coaching voor gezinnen met kinderen die opgroeien onder kwetsbare omstandigheden, waarin weinig mogelijkheden zijn voor een gezonde sociale ontwikkeling. Doel van de aanpak is het versterken van sociale leer- en weerbaarheid op het gebied van school, gezin, vrije tijd en social media. Het netwerk en de doelgroep worden betrokken bij de ontwikkeling. De inzet zal gericht plaatsvinden om de doelgroep laagdrempelig te bereiken, o.a. in de wijk, op school en/of via digitale mogelijkheden.

Afbakening doelgroep:
De aanpak focust zich primair op kinderen van 5 tot 12 jaar die grensoverschrijdend of agressief gedrag laten zien.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Ontwikkeling Preventie Interventie (PIT) team. De projectleider zet, met opgehaalde kennis, de kaders neer waarbinnen PIT uitgevoerd gaat worden. Met als doel te komen tot een concreet plan waarmee men in 2024 het PIT team kan inrichten.	In Q1 2024 is een plan opgesteld om een PIT team op te richten.	ja	ja			
Uitvoering van het Projectplan PIT.	De uitvoeringsorganisatie is ingericht en operationeel. Er is zicht op welke wijken binnen de Preventie met Gezag-gebieden de inzet van PIT goed kunnen gebruiken.		ja	ja	ja	ja
We inventariseren of het aanbod aan interventies voor het versterken van opvoedvaardigheden toereikend is.	We bieden een breed en passend pallet van interventies aan voor het versterken van opvoedvaardigheden. Waardoor ouders beter in staat zijn signalen te herkennen en hun kinderen aan te spreken en helpen waar nodig en mogelijk.			ja	ja	ja

Interventie 2: Begeleiding en opvoedhulp
Toelichting:
De aanpak is gericht op het voorkomen van doorontwikkeling van crimineel gedrag bij kinderen waarbij sprake is van agressief gedrag. Hiervoor wordt op basis van een risicotaxatie een plan van aanpak opgesteld, gericht op de risicofactoren van het kind. Voor de opvoeders van het kind zijn er opvoedgesprekken om hun opvoedcompetenties te vergroten.

Afbakening doelgroep:
De focus ligt op dit moment op kinderen van 12 jaar en jonger en hun ouders. De innovatiebehoefte ligt bij uitbreiding voor 12+, waarbij er al sprake is van een methodiekontwikkeling.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
In 2024 wordt ingezet om extra trajecten uit te voeren voor de doelgroep van 12- die voor de eerste keer in aanraking is gekomen met crimineel gedrag.	Meer hulp en ondersteuning voor kinderen en jongeren en hun ouders met gedragsproblemen waardoor zij de juiste handvatten krijgen om met problemen om te gaan thuis, op school of op straat.	ja	ja	ja	ja	ja
Doorontwikkeling en methodiekbeschrijving van bestaande effectief bewezen interventies.	Indienen van methodieken bij de Databank Effectieve jeugdinterventies, ter beoordeling van de methodieken zodat deze opgenomen kunnen worden in de Databank. Zodat er voor de doelgroep 12+ ook vastgestelde effectieve interventies kunnen worden ingezet in 2024.	ja	ja	ja	ja	ja

Interventie 3: Gedragscursussen voor kinderen met beginnende gedragsproblemen
Toelichting:
Met kinderen wordt geoefend met het reguleren van woede en het ontwikkelen van pro-sociale alternatieven. Het heeft als doel om bij kinderen met externaliserend probleemgedrag, gedragsstoornissen te helpen voorkomen. De wens is dat de sociale cognities verbeteren en dat het zelfbeeld wordt versterkt. Ouders worden betrokken bij de interventie. Inzet vindt plaats op school of digitaal.

Afbakening doelgroep:
Een interventie gericht op kinderen van de leeftijd 9 tot en met 12 jaar in de bovenbouw van het basisonderwijs. Het gaat om kinderen met (een verhoogd risico op) gedragsproblemen zoals agressief gedrag.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
We vergroten het aantal individuele trajecten.	De sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen van 9 tot en met 12 jaar wordt versterkt met als doel sociale cognities versterken.	ja	ja	ja	ja	ja
	Ouders zijn beter in staat om signaalgedrag te herkennen en hier acties op uit te zetten.					

Interventie 4: Gedragscursussen voor kinderen met externaliserende gedragsproblemen
Toelichting:
Een interventie die wordt ingezet voor kinderen die te snel, te heftig en te vaak agressief reageren door middel van een cursus van 9 weken met een wekelijkse bijeenkomst. Tijdens de cursus gaan kinderen in kleine groepjes samenwerken aan gedragsveranderingen. Het proces start met een individueel gesprek. De leerkracht wordt bij de inzet van de cursus betrokken.

Afbakening doelgroep:
Kinderen van 8 tot 12 jaar.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Door de inzet van extra groepstrajecten vanaf 2024 worden externaliserende gedragsproblemen zoals agressief gedrag en disruptief gedrag van kinderen in de leeftijd van 8 tot 12 jaar aangepakt.	Verminderen van gedragsproblemen bij kinderen tussen de 8 en 12 jaar, waardoor we toewerken naar een stabielere basis van opgroeien.		ja	ja	ja	ja

Interventie 5: Samenwerking met moeders uit kwetsbare wijken
Toelichting:
Op een laagdrempelige manier komen moeders en professionals uit de wijk samen (bijvoorbeeld Onwijze Moeders). Moeders krijgen ondersteuning bij het vinden van de weg naar de hulpverlenende instanties. Er wordt voorlichting gegeven over thema's die zowel de moeders als de professionals kunnen aandragen

Afbakening doelgroep:
Moeders van jongeren al dan niet in een kwetsbare positie.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
In gesprek met betrokken partners t.b.v. professionaliseren en borgen inzet.	We realiseren een passend aanbod wat aansluit op de behoefte van de doelgroep.	ja	ja			
We gaan de samenwerking breder binnen Rotterdam-Zuid en Delfshaven inzetten.	Het creëren van een dekkend netwerk van betrokken partners, waaronder scholen of andere locaties waar moeders bij elkaar komen.		ja	ja	ja	ja

1.2 We versterken beschermende factoren door met jongeren de focus te leggen op positieve contacten

Interventie 6: Begeleiding en gestructureerde vrijetijdsbesteding
Toelichting:
De deelnemende jongeren krijgen een gestructureerde vrijetijdsbesteding in de vorm van deelname aan een teamsport bij een lokale sportvereniging in de buurt van hun school. De jongeren worden begeleid door specifiek geselecteerde en opgeleide trainers. De interventie duurt twee jaar en wordt uitgevoerd volgens een vaste methodiek.

Afgebakende doelgroep:
De focus ligt op de jongere van 12 t/m 18 jaar die onderwijs volgt op een praktijkschool of op een VMBO basis- of kaderberoepsgerichte leerweg.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Instroom van nieuwe deelnemers in 2024.	Meer afstemming met de scholen over begeleiding en gestructureerde vrijetijdsbesteding.	ja	ja	ja	ja	ja

Interventie 7: Wijkbrede aanpak stimuleren positieve wijkcultuur
Toelichting:
Deze interventie is gericht op het bouwen van een positieve wijkcultuur waarin volwassenen de jongeren structureel en consequent positief benaderen, duidelijk zijn over wat zij van jongeren verwachten en pro sociaal gedrag wordt voorgedaan en gewaardeerd. Het is een wijkbrede aanpak voor en met de mensen in de wijk, in samenwerking met partners in de wijk zoals scholen en sportverenigingen.

Afbakening doelgroep:
Jongeren van 4-18 jaar.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
In 2023 worden trajecten opgestart in wijken van Delfshaven en IJsselmonde.	Er wordt geïnvesteerd in het integraal verstevigen van een positief pedagogisch wijkklimaat waarin actief wordt gewerkt aan het aanleren en aanmoedigen van gewenst sociaal-emotioneel gedrag. Ongewenst gedrag wordt begrensd of omgebogen.	ja	ja	ja	ja	ja
In 2024 wordt in Charlois een start gemaakt met meerdere jeugdpartners, in een nader te bepalen wijk.		ja	ja	ja	ja	ja

1.3 We werken aan een meer kansrijke toekomst met gelijke kansen en perspectieven voor (jonge) bewoners in Preventie met Gezag gebieden.

Interventie 8: Ontwikkelen intensieve preventieve aanpak schoolverzuim
Toelichting:
Het is belangrijk om schooluitval vroegtijdig aan te pakken. Jongeren zonder startkwalificatie hebben meer moeite om aansluiting te vinden op de arbeidsmarkt en lopen een groter risico om bij criminele activiteiten betrokken te raken. We gaan daarom een aanpak ontwikkelen om intensiever in te zetten op het voorkomen van schoolverzuim. Met deze aanpak zetten we ondersteuning van scholen bij het voorkomen van verzuim centraal, met als doel schooluitval te voorkomen.

Afbakening doelgroep:
Kinderen en jongeren van 4-18 jaar op primair (po), voortgezet(vo) en middelbaar beroepsonderwijs (mbo).

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Ontwikkelen preventieve aanpak schoolverzuim waarmee schoolverzuim op scholen vroegtijdig gesignaleerd wordt en bij eerste signalen aangepakt.	Met deze aanpak zal meer én vroegtijdig aandacht zijn voor schoolaanwezigheid.		ja	ja	ja	ja

Interventie 9: Doorontwikkelen aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten
Toelichting:
Jongeren zonder startkwalificatie lopen een groter risico om bij criminele activiteiten betrokken te raken en hebben meer moeite om aansluiting te vinden op de arbeidsmarkt. Het is dus van groot belang om voortijdige schooluitval bij 18- tot 23-jarigen aan te pakken en hen stimuleren om een startkwalificatie te halen of een andere passende stap. Daarom ontwikkelen we de aanpak door waarmee we meer en intensiever gaan inzetten op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Afbakening doelgroep:
Jongeren van 18 jaar en ouder, die zijn uitgeschreven van school en die geen werk of een startkwalificatie hebben. In de te ontwikkelen aanpak focussen we op de doelgroep MBO/1/Entreeopleidingen en op de scholen die aan deze opleidingen toeleveren vanuit het Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Doorontwikkelen aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten	Aanpak waarmee voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie worden teruggeleid naar school en/of hulp en begeleiding krijgen op andere leefgebieden zoals wonen, werk en zorg.		ja	ja	ja	ja

Interventie 10: Regisseurs schoolveiligheid
Toelichting:
Een veilige schooltijd vergroot de kans op een succesvolle schoolcarrière en daarmee het behalen van een startkwalificatie en het vinden van een baan. Dit zijn beschermende factoren die de kans op een crimineel levenspad verkleinen.

Er wordt ingezet op het aanstellen van regisseurs schoolveiligheid ter bevordering van een veilige schoolomgeving. De regisseurs geven mede-uitvoering aan het convenant veiligheid in en om de school. In het convenant heeft de gemeente samen met Rotterdamse scholen, de politie en Stichting Jongerenwerk op Zuid (JOZ) nieuwe afspraken gemaakt over veiligheid op scholen. Zij hebben een nauwe samenwerking met partners binnen en buiten het onderwijsdomein om de veiligheid en het welzijn van leerlingen en studenten te waarborgen.

Afbakening doelgroep:
Jongeren van 12 tot 18 jaar op het voortgezet onderwijs.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Werven en aanstellen van twee regisseurs schoolveiligheid.	Bijdragen aan het creëren van een integrale aanpak om veiligheidsvraagstukken rond individuele leerlingen en studenten op scholen in Preventie met Gezag gebieden.		ja	ja	ja	ja

Interventie 11: Weerbaarheidstrainingen scholen
Toelichting:
In het NPRZ-gebied wordt een inventarisatie gemaakt van alle weerbaarheidstrainingen die aan scholen (primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs) worden aangeboden voor jongeren of docenten met als doel inzicht te krijgen en te verschaffen en een tool te ontwikkelen voor scholen om dit aanbod beter te ontsluiten.

Doelgroep:
Jongeren in het primair onderwijs, op het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
In samenwerking met scholen en aanbieders komen tot een voorstel voor een passend aanbod weerbaarheidstrainingen.	Duidelijk aanbod weerbaarheidstrainingen voor scholen en onderwijsprofessionals dat bijdraagt aan het voorkomen van jonge aanwas.	ja	ja			
We onderzoeken of het ontwikkelde voorstel ook toegepast en\of vertaald kan worden naar Delfshaven.	Een duidelijk aanbod weerbaarheidstrainingen op scholen in Delfshaven.	ja	ja			

Interventie 12: Jongerenrechtbank
Toelichting:
De jongerenrechtbank (JRB) is een herstelgerichte interventie gericht op conflicten op school. Die in de plaats treedt van andere disciplinaire maatregelen, indien de school besluit dat verdere opvolging niet nodig is. Ook schoolt de JRB-jongeren in het functioneren van de rechtsstaat. Als zodanig draagt de inzet bij aan burgerschapsvorming. JRB wordt alleen ingezet als de bij een incident betrokken partijen daar toestemming voor geven.

Afbakening doelgroep:
Jongeren op voortgezet onderwijs en Mbo-scholen in Charlois, Delfshaven, Feijenoord en IJsselmonde die bereidwillig zijn om bij conflicten te komen tot herstelgerichte conflictoplossingen.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
We onderzoeken de mogelijkheid van het opzetten van jongerenrechtbanken op scholen in Preventie met Gezag gebied. Een voorstel hiervoor is in voorbereiding en bespreking.	We stellen vast of we jongerenrechtbanken gaan opzetten waardoor meer jongeren zichzelf verantwoordelijk voelen voor het op een duurzame manier oplossen van incidenten en conflicten, om herhaling te voorkomen.	ja				

3.2 Resultaatgebied 2: Proactief ingrijpen als een jongere criminele activiteiten ontwikkelt zodat deze niet verder afglijdt

2.1 Meer jongeren met multiproblematiek bemachtigen een stabiele rol in de samenleving doordat de vicieuze cirkel is doorbroken en/of recidive wordt tegengegaan.

Interventie 13: Begeleiding en dagbesteding voor jongeren met multiproblematiek
Toelichting:
Het doel van deze interventie is dat jongeren met (een achtergrond van) multi-problematiek met ondersteuning van de begeleiders op zoek gaan naar hoe ze verder komen in het leven en meer participeren in de samenleving. Bijvoorbeeld bij het vinden van een stage- of werkplek of specialistische hulp op het gebied van wonen of zorg.

Afbakening doelgroep:
Jongeren tussen de 18-27 jaar.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
We breiden de inzet uit zodat extra deelnemers instromen.	We bereiken meer jongeren met deze interventie en verlagen de kans dat zij in de toekomst delicten plegen	ja	ja	ja	ja	ja
Deelnemers stromen uit naar werk, school, stage of zorg.						

Interventie 14: Begeleiding en dagbesteding voor risicojongeren zonder werk, school, inkomen en/of dagbesteding
Toelichting:
Deze interventie biedt praktijkgerichte trainingen voor jongeren tussen de 18-27 jaar die geen werk, school, inkomen en/of dagbesteding hebben. De meeste deelnemers hebben al een justitieel verleden. Jongeren worden via trainingen, praktijkinzet en intensieve begeleiding nieuwe vaardigheden en competenties geleerd, met als uiteindelijk doel overlastgevend en crimineel gedrag te voorkomen en zelfredzaamheid te vergroten. Deze jongeren kunnen ook deelnemen aan een team, ten behoeve van de wijkveiligheid van de buurt.

Afbakening doelgroep:
Jongeren in een kwetsbare positie, jonge aanwas en doorgroeiers tussen de 18-27 jaar zonder werk, school, inkomen en/of dagbesteding.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Het team ten behoeve van de wijkveiligheid wordt wekelijks intensief ingezet	Deelnemers hebben structurele dagbesteding wat het risico op recidive doet afnemen of juist zorgt voor een doorbraak in criminele problematiek.	ja	ja	ja	ja	ja
Uitvoeren van certificaten- en werkskills training\trajecten.	Bevorderen van zelfredzaamheid en persoonlijke ontwikkeling van de jongeren, waardoor de kansen op de arbeidsmarkt en duurzame inzetbaarheid worden vergroot, en er tevens een verbetering merkbaar is van de (wijk)veiligheid.	ja	ja	ja	ja	ja

2.2 Meer jongeren zijn vroegtijdig in beeld om afglijden in de criminaliteit te voorkomen en hier maatwerk op in te richten.

Interventie 15: Lokale Persoonsgerichte Aanpak Preventie met Gezag (PGA) jongeren
Toelichting:
De (jonge) plegers van strafbare feiten gelinkt aan de georganiseerde misdaad willen we goed in beeld hebben. Het doel van de Lokale PGA Preventie met Gezag jongeren is, om te starten met een gecoördineerde integrale aanpak op zorg en veiligheid met de professionals die vanuit hun taak en opdracht bemoeienis hebben met de jongere en/of die zich zorgen maken om een jongere en daarin vastlopen.
Het gaat hierbij om jongeren die zich (beginnend) bewegen op het terrein of in de richting van ernstige criminaliteit en bijvoorbeeld actief zijn in een zorgelijk (crimineel) netwerk. Met lokaal wordt in de wijk én met het betrokken (wijk)netwerk bedoeld. We willen de Lokale PGA Preventie met Gezag zo ontwikkelen dat we zicht hebben én houden op de jongeren, maar ook bereikbaar zijn en blijven. Daarom onderzoeken wij ook de mogelijkheid van 24-uurs bereikbaarheid van onze hulpverlening. Hierdoor sluiten we beter aan op de leef- en systeemwereld van jongeren, zowel fysiek als online.

De focus is te komen tot maatwerk voor de jongere. Hiermee kunnen risico's op crimineel gedrag vroegtijdig gesignaleerd worden en passende interventies ingezet. We richten ons in deze persoonsgerichte aanpak op het versterken van de beschermende factoren en het terugdringen van risicofactoren. Dit is een wisselwerking tussen preventie, zorg en repressie en voorkomen van recidive.

Bij de Lokale PGA Preventie met Gezag jongeren is er aandacht voor hetgeen wat strafrechtelijk is opgelegd. De procesregisseur Lokale PGA Preventie met Gezag onderzoekt welke partijen betrokken óf

nodig zijn en organiseert lokaal een casusoverleg waarbij een plan van aanpak wordt opgesteld . Doelen worden bepaald, acties worden uitgezet en casusregie wordt belegd. Het streven is om de jongere en opvoeders bij deze aanpak te blijven betrekken en mee te laten denken. Gemeente Rotterdam werkt aan een stadsbrede duurzame lokale PGA-structuur vanuit het programma LSZV (Lokale Samenwerking Zorg en Veilig). We volgen de denkrichting van het programma LSZV ook met dit voorstel.

Afbakening doelgroep:
De interventie is gericht op zowel de groep jonge aanwas, (snelle) doorgroeiers en - in mindere mate – de harde kern. De inzet op (vroeg)signalering is niet strikt afgebakend tussen deze doelgroepen.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
We starten onder begeleiding van de projectleider met ontwikkelen van de Lokale PGA Preventie met Gezag aan de hand van concrete casussen in één van de Preventie met Gezag gebieden. We doen dit in een integrale en lerende aanpak .	We zetten maatwerk in op een jongere met als doel doorgroei te voorkomen. Dit doen wij met de jongere, het netwerk én betrokken ketenpartners.	ja	ja	ja	ja	ja
Gedurende 2024 zal er aansluitend op het LSZV een uitbreiding worden gedaan naar Preventie met Gezag gebieden.						
Ontwikkelen projectplan in samenwerking met ketenpartners waarin de verdere uitrol van de PGA aanpak wordt beschreven.	We werken toe naar meer maatwerk voor deze doelgroep, zetten in op een duurzame en sterke samenwerking van zorg en veiligheidspartners op lokaal niveau voor deze doelgroep.	ja	ja	ja	ja	ja
	Het netwerk van de jongere wordt betrokken bij het maatwerk binnen PGA van Preventie met Gezag jongeren					
Verbeteren zicht op interventies die we kunnen inzetten op de PGA Preventie met Gezag doelgroep. Een eerste onderzoek is gedaan in Delfshaven. We verkennen de mogelijkheid deze inventarisatie ook uit te voeren voor Zuid. We onderzoeken of het huidige aanbod voor jongeren met LVB problematiek aansluit bij de behoefte.	We hebben zicht op bestaande interventies in de wijk die we kunnen inzetten in de persoonsgerichte aanpak en ontwikkelen nieuwe interventies als deze nodig blijken.	ja	ja	ja	ja	ja

Interventie 16: Group Violance Intervention
Met de Group Violence Intervention (GVI) willen we jongeren tot 23 jaar die in groepen excessief geweld vertonen bewegen om daarmee te stoppen. Het doel is geweldsincidenten in Rotterdam te verminderen. De GVI is een strategie van het Amerikaanse National Network for Safe Communities (NNSC). We vertalen de GVI naar de Rotterdamse context.Uit onderzoek blijkt dat maar een klein deel van de inwoners van een stad verantwoordelijk is voor het overgrote deel van het geweld dat plaatsvindt. De meest gewelddadige personen lopen ook de grootste kans om slachtoffer te worden.

Uitgangspunt is hoe, op basis van de kennis en informatie van politie en andere professionals, kijkend naar het recente geweld, nieuw geweld op korte termijn voorkomen kan worden. Zo worden vanuit acute noodzaak interventiemogelijkheden uitgewerkt. Daarbij is telkens de insteek om de personen die een rol hebben bij het geweld te benaderen met een boodschap. De vorm, overdrager en inhoud van de boodschap is sterk afhankelijk van de ontvanger en de context, maar is altijd een combinatie van een hulpaanbod en het stellen van een duidelijke grens, waarbij een consequentie verbonden wordt als het geweld aanhoudt. In de praktijk betekent dit dat de GVI een effectieve ingang voor zorg- en veiligheidspartners biedt bij de doelgroep die doorgaans geldt als zeer moeilijk bereikbaar. In de GVI werken wetshandhavers, sociale dienstverleners en burgers uit de gemeenschap nauw samen om het geweld door meest gewelddadige jeugdgroepen te doen stoppen.

Bureau Beke is gekoppeld aan de GVI aanpak om onderzoekers mee te laten lopen in het gehele ontwikkel- en uitvoeringproces. Zodoende kunnen we op verschillende momenten leren en bijsturen tijdens het traject. Deze ontwikkelingen zullen gemonitord worden ten behoeve van de evaluatie van het effect van GVI in de Rotterdamse context.

De afgelopen periode is GVI gefinancierd met middelen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De pilot in huidige vorm loopt tot begin 2024. De komende periode zullen we gezamenlijk met de betrokken ketenpartners bekijken hoe GVI kan worden voortgezet en op welke manier GVI onderdeel kan zijn binnen PmG. Zodra dit meer duidelijk is, wordt een aanvraag ingediend bij PmG voor de vervolgperiode voor GVI.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Incidentreviews	GVI geschikte geweldsincident in beeld. OM en politie bespreken mogelijkheden en brengen partners in beeld	ja				
Binnen context van het ZVHRR, verdieping t.a.v. incidentreviews met zorg- en hulpverleners	Beeld jongeren verrijken, afspraken over de inhoud en afzender van de custom notifiation	ja	ja	ja		
Betrekken gemeenschap	Invloed op jongere om te stoppen met geweld.	ja	ja	ja		
Monitoring casus	Hoe vergaat het een GVI client	ja	ja			ja
Procesevaluatie Beke	Hoe is het inzetten van de GVI verlopen en wat kunnen we ervan leren	ja		ja		
Effectevaluatie Beke	Antwoord op vraag: neemt door de GVI het excessief geweld door jongeren ook inderdaad af	ja				ja

Interventie 17: Multidisciplinair Expertise Team
Toelichting:
Het is noodzakelijk om beter zicht te krijgen op online leefwereld van jongeren. We maken ons hier zorgen om, er is een brede behoefte aan en daar investeren we op. We verkennen een samenwerking in een multidisciplinair expertiseteam. Dit expertiseteam moet structureel bijdragen aan het duiden van online content binnen de jeugdcultuur. Het is een operationeel team en wordt samengesteld door politie en jongerenwerkers. De online leefwereld heeft invloed op de manier waarop de jeugd zich offline gedraagt en vice versa. Door de onlinewereld structureel te verbinden met wat er op straat gebeurt, kan sneller worden ingespeeld op risicovolle ontwikkelingen. Ook helpt het expertiseteam om collega's en partners in positie te brengen in de wijk op relevante kennis op de jeugd en draagt het ook bij aan wijkoverstijgend en zelfs regionaal en nationaal werken doordat er online geen grenzen zijn. Daarnaast adviseert het expertiseteam op een interventiestrategie op (online) grensoverschrijdend gedrag in preventieve zin en krijgt het team de ruimte om nieuwe preventieve interventies te testen.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Ontwikkeling voorstel inrichting Expertiseteam	Het expertiseteam draagt bij aan: ▪ vergroten kennis over risicovol- en delinquent gedrag; ▪ ontwikkeling van preventieve interventies.	ja	ja			
Ontwikkeling pilot expertiseteam	Het expertiseteam draagt bij aan: ▪ vergroten kennis over risicovol- en delinquent gedrag; ▪ ontwikkeling van preventieve interventies.			ja	ja	ja

Interventie 18: HALT interventies
Toelichting:
Halt heeft de wettelijke taak om strafbaar gedrag onder jongeren aan te pakken, zonder dat de jongere een strafblad krijgt. De jongere krijgt letterlijk een tweede kans. Naast een strafrechtelijke interventie geeft Halt met de middelen van Preventie met Gezag ook preventieve interventies op scholen, sportverenigingen of in de wijk. Samen met partners doet Halt mee aan een projectmatige of wijkgebonden aanpak die is gericht op een veilige samenleving.

Afbakening doelgroep:
Jongeren in een kwetsbare positie en jonge aanwas in de leeftijd tot 18 jaar.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
HALT in de wijk, met als doel jongeren van crimineel gedrag weghouden	Stevigere positie creëren in de wijk door structureel in de wijk aanwezig te zijn en preventieve interventies in te zetten als spil in de wijk.	ja	ja	ja	ja	ja
Inzet Jouw Ingebrachte Mentor (JIM)	Door meer aandacht voor de jongere wordt deze weggehouden van crimineel gedrag.	ja	ja	ja	ja	ja
HALT op school: Na een incident in de klas kan worden ingezet op bijvoorbeeld een voorlichting geven, een klassendialoog organiseren, met een leerling een pedagogische gedragsinterventie uitvoeren, een huisbezoek afleggen of een advies geven aan medewerkers van de school.	Er is een vast gezicht op school, die kan inspringen op het moment dat de school het nodig vindt.	ja	ja	ja	ja	ja

2.3 We krijgen meer grip op hoe jongeren in de criminaliteit terechtkomen.

Interventie 19: Fenomeen Aanpak Criminele uitbuiting
Toelichting:
De afgelopen jaren zijn de zorgen over criminele uitbuiting in Rotterdam toegenomen. Tegelijkertijd blijkt dat veel slachtoffers buiten beeld blijven. Daarom heeft de gemeente Rotterdam in 2021 onderzoek laten doen naar de aard en (vermoedelijke) omvang van criminele uitbuiting in Rotterdam. De resultaten baren zorgen. Ze laten namelijk zien dat 47% van de (gemeentelijke) professionals in de afgelopen twee jaar in aanraking is geweest met één of meerdere (jonge) vermoedelijke slachtoffers van criminele uitbuiting. Recent heeft het CKM in opdracht van de gemeente Rotterdam een vervolgonderzoek gedaan naar criminele uitbuiting onder het basis- en voortgezet onderwijs.

Onderzocht is in hoeverre criminele uitbuiting voorkomt in het basis- en voortgezet onderwijs in Rotterdam en welke knelpunten, uitdagingen en kansen ervaren onderwijsinstellingen en betrokken veiligheidsprofessionals bij de aanpak hiervan?

Aan de hand van Preventie met Gezag verstevigen we de aanpak van criminele uitbuiting. Dat doen we door in te zetten op preventieve interventies. We bevorderen onder andere het kennisniveau en bewustzijn over het fenomeen criminele uitbuiting en bieden handelingsperspectieven. Interventies worden gedurende de ontwikkeling van het programma verder ontwikkeld waarbij de resultaten van beide onderzoeken worden meegenomen.

Doelgroep:
Jongeren in de leeftijd van 8 tot 27 jaar.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Er wordt eind 2023 een campagne herhaald om Rotterdamse jongeren te bereiken die mogelijk slachtoffer zijn van criminele uitbuiting.	Meer awareness en ook voorkomen van herhaald dader- en slachtofferschap.					
We verkennen de verdere invulling van de versterking van de aanpak criminele uitbuiting.	Versteviging aanpak criminele uitbuiting					

Interventie 20: Fenomeenaanpak Cybercriminaliteit
Toelichting:
Uit politiecijfers is gebleken dat het aantal gevallen van cybercriminaliteit ten opzichte van de totale criminaliteit de afgelopen jaren gestegen is. De digitale wereld speelt een grote rol in het leven van jongeren. Van belang is dat jongeren weerbaar zijn om de risico's verbonden aan digitale criminaliteit te weerstaan. Daarnaast moet ook voorkomen worden dat jongeren zelf de kant van het daderschap op gaan. De verleiding is groot: digitale criminaliteit maakt het mogelijk om sneller dan voorheen illegaal geld te verdienen. Met vrij weinig inzet kunnen in een korte tijd veel slachtoffers geraakt worden en daarmee veel buit gemaakt worden. Daarnaast is de pakkans klein en waant men zich op het internet anoniem. Ook hoeft men vergeleken met andere vormen van traditionele criminaliteit minder fysiek geweld in te zetten bij het bestelen van mensen. Daarentegen blijkt uit ervaring van politie en OM dat de link met traditionele, en dan vooral ondermijnende, criminaliteitsnetwerken steeds groter wordt. Zo wordt regelmatig in zaken rondom digitale criminaliteit ook wapens en drugs gevonden. Ook kan geweld of dwang ingezet worden bij het ronselen van de geldezels die worden ingezet om het geld, verkregen via digitale criminaliteit, wit te wassen. Aan de andere kant worden jongeren juist aangezet tot het plegen van deze delicten doordat het gepromoot wordt op social media of zelfs naar voren komt in de teksten van drillrap. Gedurende de ontwikkeling van Preventie met Gezag bekijken we vanuit het oogpunt van preventie samen met ketenpartners welke interventies ingezet kunnen worden om de online veiligheid en weerbaarheid van jongeren te versterken. Zowel op de dader kant als op het slachtofferschap.

Doelgroep:
Jongeren in de leeftijd van 8 tot 27 jaar.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Momenteel wordt verkend hoe in interventies meer aandacht besteed kan worden aan online criminaliteit en de betrokkenheid van jongeren daarbij.	In samenhang met de al bestaande kaders komen tot een integrale aanpak.					

2.4 We dragen zorg voor zichtbaarheid, snelheid en beschikbaarheid van formeel en informeel gezag in de wijk.

Interventie 21: Ontwikkelen meer zichtbaarheid, snelheid en beschikbaarheid
Toelichting
Door als gezag en justitiële partners zichtbaar te zijn in de wijken van de Preventie met Gezag-gebieden versterken we de justitiële wijkfunctie. De politie is zichtbaar aanwezig en in verbinding met scholen en andere sleutelpartners in de wijk. Justitiële organisaties zijn o.a. zichtbaar via Wijkrechtspraak op Zuid.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) verkent de mogelijkheid gesprekken in de wijk te voeren en werkstraffen in de wijk uit te voeren.	Zichtbare inzet in de wijk draagt bij aan het bereik van jongeren om verder afglijden in de criminaliteit te voorkomen		ja	ja	ja	ja
OM verkent de mogelijkheid een OM-hoorzitting en bijv. een waarschuwingsgesprek door OvJ op locatie in de wijk te laten plaatsvinden.			ja	ja	ja	ja
De gemeente onderzoekt (o.a. binnen de PGA-aanpak) hoe informeel gezag in de wijk een rol bij de jongeren of het netwerk kan spelen.			ja	ja	ja	ja
De politie zet in op zichtbaarheid in- en verbinding met de wijk			ja	ja	ja	ja

3.3 Resultaatgebied 3: Voorkomen dat een jongere recidiveert

3.1 We leveren sociaal-repressief maatwerk in en na de strafafdoening ten aanzien van de Preventie met Gezag doelgroep en we organiseren een betere aansluiting tussen straf en zorg in de strafrechtsketen

Interventie 22: Wijkrechtspraak op Zuid
Toelichting:
Wijkrechtspraak wordt sinds 20202 ingezet en is een zichtbare en toegankelijke vorm van rechtspraak in de wijk voor bewoners met multiproblematiek. Wijkrechtspraak zoekt naar een duurzame (geschil)oplossing voor de bewoner door een integrale en gecoördineerde aanpak. De professionals werken hierbij onderling nauw samen. De beslissing van de wijkrechter kan bijdragen aan duurzame oplossingen door zaken van de bewoners integraal te behandelen (onder meer door gecombineerde zittingen). Bij deze aanpak zijn de volgende partijen betrokken: de rechtbank, gemeente (wijkteams), het Openbaar Ministerie, politie, advocatuur, reclassering, het Zorg- en Veiligheidshuis, het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid en Raad voor de kinderbescherming, jeugdbescherming Rotterdam, William Schrikker Stichting andere zorg-en hulpverlenende instanties. Wijkrechtspraak is een al langer lopende aanpak en project en kent een eigen sturings- en governancestructuur.

Afbakening doelgroep:
Wijkrechtspraak op Zuid (WOZ) richt zich op bewoners met multiproblematiek uit de wijken in Rotterdam-Zuid.

Inspanningen en doelen	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
WOZ hanteert de volgende ER-doelen voor 2024: 1. In samenhang komen tot integrale duurzame oplossingen voor kwetsbare bewoners in Rotterdam Zuid, waarbij de beslissingen van de wijkrechter bijdragen aan deze integrale duurzame oplossing; 2. Zichtbare en toegankelijke rechter in de wijk (en daarmee een hoger opkomstpercentage van bewoners bij de zitting dan bij reguliere zittingen); 3. Minder terugkerende meldingen bij hulpverleners en de rechtbank; 4. De wijkrechter formuleert zijn/haar beslissingen in voor de bewoner begrijpelijke bewoordingen; 5. De bewoners ervaren steun en willen aan de slag met hun problemen. Bovenstaande doelen hebben betrekking op alle leeftijdscategorieën.	ja	ja	ja	ja	ja

Interventie 23: Straatkracht
Toelichting:
Straatkracht is een intensieve variant van de jeugdreclassering. De aanpak is gericht op het ondersteunen van jongeren in het weg-bewegen van een (georganiseerde) criminele en gewelddadige context, naar een positief, veiliger en pro-sociaal leven. De aanpak duurt gemiddeld een jaar, en is intensief omdat er sprake is van ernstige veiligheidsrisico's. Er wordt intensief samengewerkt met de jongeren, politie, jongerenwerk en andere partners om de veiligheid te blijven waarborgen, risico's te analyseren en positief perspectief te creëren. Deze interventie wordt uitgevoerd door Gecertificeerde Instellingen: JBRR, WSS en Leger des Heils

Afbakening doelgroep:
Doorgroeiers en harde kern jongeren die banden hebben met een antisociale en gewelddadige context en daarnaast beschikken over gebrekkige vaardigheden en/of een antisociale attitude.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Er worden integrale Straatkrachtteams ontwikkeld met WSS, Leger des Heils, JBRR. Deze gaan gezamenlijk de Straatkracht trajecten uitvoeren.	Jongeren worden geholpen in het weg-bewegen van een van een (georganiseerde) criminele en gewelddadige context, naar een positief, veiliger en pro-sociaal leven.		ja	ja	ja	ja
Jeugdreclasseerders sluiten aan bij de landelijke training in de methode Straatkracht.	Opgeleide medewerkers die Straatkracht kunnen uitvoeren.		ja	ja	ja	ja
Jeugdreclasseerders aanstellen voor de uitvoering van Straatkracht			ja			

Interventie 24: Maatwerk in strafzaken
Toelichting:
We streven naar het beter op elkaar laten aansluiten (en mogelijk uitbreiding van het palet) van repressieve en preventieve (sociale) interventies, met als doel (verdere) recidive bij de Preventie met Gezag-doelgroep te voorkomen.

Dit doen we door de mogelijkheden te verkennen van het leveren van sociaal-repressief maatwerk in de afdoening van strafzaken van jonge aanwas en doorgroeiers uit de Preventie met Gezag-gebieden zoals geldezels, cybercrime verdachten, excessief geweldplegers en uithalers.

Maatwerk houdt in dat we niet alleen kijken naar het opleggen van een straf, maar ook de mogelijkheden bekijken voor de inzet van hulp vanuit de gemeente en andere Preventie met Gezag-partners. Hierbij valt te denken aan de inzet van een intensieve jeugdreclasseringsmaatregel, zoals Straatkracht, schuldhulp of bijvoorbeeld jongerenwerk. We leggen meer de verbinding met de wijk (Lokale PGA Preventie met Gezag) en nazorg detentie.

Van veel verdachten is bekend dat zij kampen met een licht verstandelijke beperking. In de strafrechtsketen hebben we daarom meer aandacht voor LVB-problematiek.

We hebben bij de afdoening van strafzaken oog voor het creëren van een toekomstperspectief buiten de criminaliteit voor deze doelgroep, maar stellen ook (harde) grenzen met straffen (lik op stuk) voor degenen

die dat nodig hebben. Wanneer dit zichtbaar in de buurt en omgeving van de doelgroep gebeurt, dan heeft dat ook een positief en preventief effect op potentiële instromers in het criminele circuit. Binnen deze interventie is er dus aandacht voor het creëren van een effect op een bredere doelgroep van Preventie met Gezag.

Afbakening doelgroep:
De interventie is gericht op de doelgroep jonge aanwas, (snelle) doorgroeiers en harde kern die onder meer worden verdacht van het plegen van excessief geweld, cybercrime/geldezel delicten en uithalen en/of deel uitmaken van een familie met criminele beïnvloeding.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Meer maatwerk in de strafafdoening van zaken van de doelgroep Preventie met Gezag (jonge aanwas en doorgroeiers die worden verdacht van cybercrime/geldezel delicten, excessief geweld en uithalen) Aansluiten bij bestaande projecten/ ontwikkelingen, zoals bijv. de pilot Snelle Toekomstgerichte MK's[5] , Lokale PGA Preventie met Gezag en GVI[6]	Maatwerk in strafzaken van geldezels, cybercrime verdachten, excessief geweld- verdachten en uithalers	ja	ja	ja	ja	ja
We onderzoeken of Preventie met Gezag doelgroep geprioriteerd kan worden in het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond (ZVHRR).	We sluiten aan bij de systematiek van het ZVHRR en de ontwikkeling van de Lokale PGA Preventie met Gezag (zie interventie 16)	ja	ja	ja	ja	ja
Trainingen organiseren voor professionals in de strafrechtsketen/ Preventie met Gezag-partners, waardoor zij LVB-gedrag kunnen herkennen	In de strafafdoening Meer aandacht voor de kwetsbare LVB doelgroep (op het gebied van criminele uitbuiting)	ja	ja	ja	ja	ja
Kennis en expertise uitwisseling (over de mogelijke interventies) tussen de ketenpartners die de strafadvisering vormgeven (RvdK, reclasseringsorganisaties (3RO),) en de strafafdoening uitvoeren (GI, 3RO)	Beter afgestemde strafadvisering en strafafdoening	ja	ja	ja	ja	ja

4 De pilot STMK richt zich op het leveren van maatwerk (zoals een snellere afdoening) in strafzaken van jong(e)(volwassen) uithalers.
5 Group Violence Intervention.

3.2 Meer jongeren van 16-27 jaar met multi-problematiek re-integreren na detentie succesvoller in de samenleving door een stabiele(re) situatie op de verschillende leefgebieden.

Interventie 25: Totaalaanpak nazorg detentie gemeente Rotterdam
Toelichting:
Totaalaanpak nazorg is intensieve en langdurige jongerencoaching voor ex-gedetineerde jongeren. Deze jongeren hebben behoefte aan begeleiding om hen te ondersteunen bij het weer op de rit krijgen van hun leven na detentie. Het opbouwen van een vertrouwensband tussen de jongere en de intensief jongerencoach is van groot belang voor een succesvol hulptraject voor deze complexe doelgroep, daarom start de hulpverlening indien mogelijk al tijdens detentie. Het eigen positieve netwerk van de jongeren wordt versterkt en/of opgebouwd, zodat de jongere gemotiveerd en gestimuleerd wordt om succesvol te re-integreren in de samenleving. De Totaalaanpak beoogt perspectief te bieden op een succesvolle re-integratie in de samenleving waardoor het risico op crimineel gedrag kan afnemen.

Afbakening doelgroep:
Met de Totaalaanpak nazorg detentie wordt ingezet op ex-gedetineerde jongeren tot 27 jaar die een begeleidingsbehoefte hebben en een verhoogd recidiverisico. De jongeren kunnen afkomstig zijn uit Penitentiaire Inrichtingen, Justitiële Jeugdinrichtingen en Kleinschalige Voorzieningen Justitiële Jeugd.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
Voorzien in complexe begeleidingsbehoefte van ex-gedetineerde Rotterdamse jongere.	Inzet op totaalaanpak nazorg detentie door Wijkteams	ja	ja	ja	ja	ja
Binnen 6 maanden na instroom hulpvraag en starten begeleiding op leefgebieden wonen, dagbesteding, inkomen, schulden en identiteitsbewijs. Dit resulteert in vergroting zelfredzaamheid en evt doorgeleiding naar specialistische hulpverlening.		ja	ja	ja	ja	ja
Het eigen positieve netwerk van de jongeren wordt versterkt en/ of opgebouwd, zodat de jongere gemotiveerd en gestimuleerd wordt om succesvol te re-integreren in de samenleving		ja	ja	ja	ja	ja
Alle jongeren die uitstromen uit de Totaalaanpak zijn meer zelfredzaam geworden op de verschillende leefgebieden waar zij een hulpvraag op hadden of worden doorgeleid naar specialistische hulpverlening.		ja	ja	ja	ja	ja
De Totaalaanpak beoogt perspectief te bieden op een succesvolle re-integratie in de samenleving waardoor het risico op crimineel gedrag kan afnemen.		ja	ja	ja	ja	ja

3.3 Effectievere inzet op criminele aanwas in families

Interventie 26: Aanpak families met criminele invloeden
Toelichting:
In samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond heeft de politie (Programma team Ondermijning) en het RIEC Rotterdam de eerste kaders geschetst voor de aanpak van families met criminele beïnvloeding. Door families in te brengen binnen twee domeinen (die van het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond én in die van het RIEC Rotterdam) is er sprake van een combinatie van zorg en repressie.

Inmiddels is gestart met een eerste (RIEC-)casus om aan de hand van 'learning on the job' de aanpak en samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein en de twee samenwerkingsverbanden verder (door) te ontwikkelen. Vanuit het RIEC Rotterdam wordt op dit moment nog een projectleider en analist aangetrokken om deze aanpak en casuïstiek vorm te geven.

Afbakening doelgroep:
Families/netwerken met criminele beïnvloeding.

Inspanningen	Resultaat/bijdrage aan doel	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
We werken aan inzicht en kennis over families /netwerken met criminele beïnvloeding omdat dit de doelgroep Preventie met Gezag raakt	We brengen, samen met de bij Preventie met Gezag betrokken ketenpartners, families/netwerken met criminele beïnvloeding in kaart.		ja	ja	ja	ja
Het RIEC werft een projectleider en een analist Criminele families en jonge aanwas	Bewustwording creëren bij het RIEC samenwerkingsverband om oog te houden voor aspecten van jonge aanwas en/of criminele families binnen RIEC-casuïstiek, met als doel gemeenten te alerteren op de problematiek binnen de casus	ja				

3.4 Resultaatgebied 4: Lerende aanpak

4.1 Bevorderen van de integrale samenwerking

Interventie 27: Integrale samenwerking
We bevorderen een vorm van samenwerken waar we voorbij de kaders van de eigen organisatie kijken, nieuwe perspectieven ontwikkelen, gezamenlijke ambities voor ogen houden en we gezamenlijk toewerken naar die ambities. Dit is een ontwikkelproces, want het vraagt om een duidelijke verkenning van de manier waarop we interventies opzetten en uitvoeren en wie daarin welke verantwoordelijkheden en rollen heeft. Dit proces geven we samen met keten- en netwerkpartners vorm door structureel met elkaar in gesprek te zijn en te reflecteren op onze inzet en samenwerking. Samen met ouders, jongeren en organisaties zal in co-creatie gewerkt worden aan de invulling van de uitvoering.

4.2 Onderzoek en Monitoring

Interventie 28: Monitoring
We monitoren interventies uitgevoerd onder de vlag van Preventie met Gezag. Dat betekent dat we in samenwerking met de uitvoerders van de interventies gaan bijhouden welke impact deze tot stand brengen. We sluiten, waar mogelijk, aan bij de reguliere monitoring van interventies die we in dit programma al hebben.

Interventie 29: Ontwikkelen Onderzoeksagenda
We verkennen of één of meerdere onderzoeken aan het programma kunnen bijdragen. We werken toe naar een onderzoeksagenda waarbij we én eigen onderzoek inzetten én verbinden met onderzoeken die lokaal en landelijk worden uitgevoerd.

Een aantal zaken is hierin van belang. Er is al veel onderzoek naar de preventie van ondermijnende jeugdcriminaliteit verricht. Er bestaan vooral al veel inzichten in de risico- en beschermende factoren ten aanzien van jeugdcriminaliteit. Daarnaast willen we met een onderzoek aansluiten op de lokale context waar Preventie met Gezag van invloed op moet zijn. We willen aansluiten op de lokale leefwereld van jongeren en hun omgeving en de jongeren betrekken bij het doen van onderzoek.

Om te kunnen bepalen welke onderzoeken we laten uitvoeren inventariseren we momenteel welke lopende en afgeronde onderzoeken er zijn op dit terrein. Daarnaast wordt specifiek bekeken of een of meerdere interventies op effectiviteit onderzocht kunnen worden via het onderzoekstraject Explaining, Preventing and intervening in organized Crime involvement (EPIC).

Tot slot willen we gedurende het programma bijsturen aan de hand van inzichten verkregen uit onderzoek. We focussen ons dus ook op het type onderzoek dat dit mogelijk maakt, zoals een actieonderzoek. Zo wordt de ontwikkeling van de Lokale Persoonsgerichte Aanpak Preventie met Gezag en het Preventief Interventie Team met een actieonderzoek ondersteund. Gedurende de opbouw en ontwikkeling van deze aanpakken, staat het inspelen op opgedane kennis en ervaring centraal om zo in sterkere mate maatwerk te kunnen leveren en de aanpakken beter te laten aansluiten op de sociale en culturele leefwereld van de doelgroep.

Interventie 30: Kennisgestuurd werken
Voor het programma is zicht op de doelgroep en het begrijpen van de doelgroep belangrijk. We investeren daarom in een accuraat, actueel en bruikbaar informatiebeeld. Het informatiebeeld bevat een overzicht van aantallen, trends en fenomenen op wijk- en buurtniveau. Daarvoor is het nodig om met de driehoeks partners en ketenpartners te onderzoeken welke relevante informatie beschikbaar is, en hoe deze te ontsluiten, te analyseren, te delen en te duiden. Om zo tot een gerichte aanpak te komen, binnen de randvoorwaarden van bijvoorbeeld privacy. Dit krijgt vorm in een doorlopend, cyclisch proces gedurende de hele uitvoering van Preventie met Gezag. Het informatiebeeld wordt ook gebruikt om invulling te geven aan de monitoring van het programma.

Interventie 31: Kennisdeling met de regio
In deze regio ontvangen ook Schiedam, Dordrecht en Vlaardingen financiering voor de aanpak Preventie met Gezag. De VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam (VAR)[7] en het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC)[8] Rotterdam hebben een netwerkrol binnen de regio en hebben het platform om kennis en ervaring te delen. Om de opgedane kennis in de vier Preventie met Gezag gemeenten breed in de regio te delen en te verspreiden wordt gebruik gemaakt van de VAR. De financiële bijdrage aan de VAR en het RIEC komt uit de Rotterdamse Preventie met Gezag begroting. De VAR heeft een Beleidsadviseur Jonge Aanwas aangesteld en organiseert, gezamenlijk met het RIEC, jaarlijks drie kennisbijeenkomsten.

4.3 Participatie van jongeren en bewoners bij Preventie met Gezag

Interventie 32: Betrekken van jongeren en ouders/verzorgers/bewoners
Gedurende gesprekken met jongeren en hun ouders is naar voren gekomen dat er behoefte bestaat om jongerenhubs in te zetten om in contact te komen met jongeren en/of ouders. We verkennen de mogelijkheid om in de jongerenhubs met jongeren in contact te komen en te bespreken wat jongeren nodig hebben. Een plek waar we trainingen (bijvoorbeeld gericht op weerbaarheid of sollicitatie), sprekers, ervaringsdeskundigen en rolmodellen kunnen inzetten. Daarnaast willen we de klankbordgroep jongeren van het Actieplan 'Vastpakken en niet loslaten' actief betrekken bij ons uitvoeringsprogramma. Deze jongeren kunnen met hun ervaringskennis ons helpen de juiste aanpak te kiezen. Tenslotte zoeken we de verbinding met lopende participatietrajecten in de wijken en verbinden we met de pijler Participatie van NPRZ.

Interventie 33: Betrekken van jongeren bij innovatie
We willen meer inzicht in de leefwereld van jongeren en hun ouders en hen betrekken bij de ontwikkeling van het programma. Social Design als ontwerpconcept kan hierin een waardevolle rol vervullen en biedt een methodiek om aan de slag te gaan met complexe sociaalmaatschappelijke vraagstukken. De methodiek zorgt voor reflectie en stimuleert een vernieuwende kijk op vraagstukken. Momenteel worden vanuit het perspectief van Social Design onderzoeksvragen opgesteld.
Dit doen we samen met partners werkzaam in de wijken zoals welzijn, scholen en wijkteams. Jongeren krijgen ook de ruimte om activiteiten uit te voeren (met, voor en door ouders/jongeren).

Interventie 34: Expertmeetings
We organiseren expertmeetings in de Preventie met Gezag wijken met jongeren, ouders/verzorgers en professionals. Thema's die we bespreken zijn bijvoorbeeld: hoe voorkomen we dat jongeren in de criminaliteit terecht komen. En hoe vergroten we de weerbaarheid en veerkracht van deze jongeren en hun ouders. In de dialoog over de thema's tijdens expertmeetings willen we vooral ruimte geven voor het delen van de eigen ervaringen en de ideeën die de aanwezigen hebben voor een oplossing van dit probleem. De opbrengsten van de expertmeetings vormen input voor het programma

Een bredere inzet van organisaties en verenigingen is nodig voor de opbouw van de gemeenschappen die aan het programma bijdragen. Daarom betrekken we verschillende organisaties en verenigingen bij de expertmeetings om het bereik, de samenwerking en effectiviteit van het programma te versterken. Deze 'coalition of the willing' willen hun expertise en platform inzetten om bij te dragen aan het effect van de preventieve inzet van het programma, het creëren van bewustwording en educatie bij ouders en jongeren. Daarbij leggen we ook verbinding met het reguliere welzijnsbeleid en lopende programma's daarbinnen.

Interventie 35: Inzet rolmodellen en ervaringsdeskundigen
Tijdens expertmeetings is de behoefte geuit aan de inzet van meer rolmodellen en ervaringsdeskundigen. Specifieker: succesvolle sleutelfiguren die dicht bij de doelgroep staan, een laagdrempelig contact met jongeren hebben en invloed kunnen uitoefenen. Zo kunnen positieve rolmodellen en innovatieve oplossingen een groter bereik krijgen om een tegenwicht te geven aan de invloeden die kwetsbare jongeren ervaren tijdens het opgroeien. We onderzoeken onder meer in de ontwikkeling van de Persoons Gerichte Aanpak op welke manier we rolmodellen kunnen inzetten in de begeleiding van jongeren.

4.5 Wijkgebonden initiatieven

Interventie 36: Wijkbudget
We stellen een budget ter beschikking aan de wijken binnen Preventie met Gezag gebieden om gelegenheid te bieden voor het ontplooien van lokale vernieuwende initiatieven. Met dit wijkbudget kunnen we daarnaast flexibel inspelen op plaatselijke vraagstukken, trends en fenomenen in de wijken. In het eerste kwartaal van 2024 worden de kaders, criteria en voorwaarden voor financiering van dit wijkbudget bepaald.

7 Een samenwerkingsverband van 25 gemeenten, de politie en het Openbaar Ministerie binnen de eenheid Rotterdam
8 Een samenwerkingsverband met de 23 gemeenten in de regio Rotterdam, politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, FIOD, Douane, Koninklijke Marechaussee, UWV, Nederlandse Arbeidsinspectie, IND, NVWA en provincie Zuid-Holland.

4.6 Nieuwe ontwikkelingen

Interventie 37: Meer aandacht voor meisjes in relatie tot criminaliteit

In de aanvraag Preventie met Gezag is aandacht besteed aan de zorgen over het delinquent gedrag van meisjes en jonge vrouwen. Hoewel meisjes nog steeds in beperkte mate deel uitmaken van de jeugdige verdachte populatie, laat recent onderzoek tussen 2018 en 2022 een stijging zien van het aantal minderjarige meisjes dat verdacht wordt van een strafbaar feit (Monitor Jeugdcriminaliteit, 2023). Ook tijdens werksessies zijn door partners in de wijken zorgen geuit over de verschuivende rol van meisjes in de criminaliteit. Met de ontwikkeling van de interventies bekijken we hoe we hier meer aandacht aan kunnen besteden.

Aanpak families met criminele invloeden (interventie 26)

In 2023 heeft het CBS in kaart gebracht hoeveel opgroeiende kinderen in (de regio) Rotterdam van criminaliteit verdachte familieleden hebben, hoe deze problematiek verdeeld is en in hoeverre jongeren met verdachte familieleden zelf verdacht zijn geweest van strafbare feiten. De resultaten laten zien dat Rotterdam een relatief hoog percentage kent van kinderen die opgroeien met gezinsleden die verdacht zijn (geweest) van zware misdrijven. Voornamelijk de gebieden Charlois, Delfshaven, Feijenoord en IJsselmonde springen in het oog. Kinderen die opgroeien in gezinnen waar criminaliteit een rol speelt, hebben zelf ook meer kans zich in de criminaliteit te begeven. Om aandacht te hebben voor criminaliteit in familiaire systemen en intergenerationele overdracht van georganiseerde criminaliteit te voorkomen, gaat het RIEC aan de slag met het ontwikkelen van een aanpak.

3.5 Resultaatgebied 5: Communicatie

Het is belangrijk om met jongeren te praten over actuele onderwerpen, zoals werk, schulden, mentale gezondheid, maar ook de verleidingen en mogelijke druk die zij ervaren als het gaat om criminele activiteiten. We willen jongeren bewust maken van de grote risico's die zij lopen als ze zich laten verleiden tot activiteiten als bijvoorbeeld uithaler of geldezel. Maar we willen ze vooral laten zien dat Rotterdam heel veel te bieden heeft. Het betrekken van ouders en andere mensen in de omgeving van de jongeren mag niet ontbreken. Zij hebben een belangrijke signalerende rol en invloed op de jongeren.

Interventie 38: Integrale communicatiestrategie

De uitgangspunten voor de strategie voor jongeren:

- We sluiten aan bij de belevingswereld bij de jongeren in een wijk/gebied.
- De communicatiestrategie wordt ontwikkeld in co-creatie met jongeren. Jongeren krijgen een stem en kunnen hun creativiteit, ideeën en perspectieven inzetten om positieve veranderingen in de samenleving te bewerkstelligen. Dat kunnen ook activiteiten zijn die zij organiseren, daar waar nodig in co-creatie met netwerkpartners.
- Met jongeren on- en offline en gesprek faciliteren over de onderwerpen die hen bezighouden.
- Niet belerend, maar een positieve aanpak die zich vooral richt op het perspectief voor jongeren.
- Niet stadsbreed of één aanpak voor de vier gebieden, maar we richten ons op de beweging die we kunnen maken in wijken;
- Een integrale aanpak samen met netwerkpartners, die verschillende thema's raakt, zoals onderwijs, werk, sport, cultuur, schulden, 18 jaar worden etc.
- We bewegen mee op de interventies uit het uitvoeringsprogramma, we ondersteunen die communicatief en verwerken het daar waar mogelijk in de communicatiestrategie
- We werken samen met rolmodellen en/of ervaringsdeskundigen, succesvolle sleutelfiguren die dicht bij de doelgroep staan, in contact zijn en invloed kunnen uitoefenen op de jongeren
- We pre-testen, monitoren en sturen bij waar nodig.

Interventie 39: Communicatiemiddelen

De communicatieaanpak voor Preventie met Gezag wordt samen met jongeren ontwikkeld en beweegt mee op de interventies van het Uitvoeringsprogramma en samenwerking met netwerkpartners die betrokken zijn en deze uitvoeren. Interventies binnen het programma worden communicatief ondersteund daar waar nodig. Dit doen we door het ontwikkelen van communicatiemiddelen die aansluiten bij de doelgroep en die door hen worden getoetst.

Interventie 40: Netwerkstrategie

Naast de doelgroep jongeren en hun netwerk, richt communicatie zich ook op de doelgroep professionals, zoals, netwerkpartners en verenigingen. In de netwerkstrategie die wordt ontwikkeld is er aandacht voor de bijdrage die communicatie kan leveren aan het informeren en stimuleren tot samenwerking tussen de verschillende organisaties die bij dit uitvoeringsprogramma betrokken zijn.

Financiën

De gemeente Rotterdam ontvangt Preventie met Gezag middelen van het rijk voor de periode 2022-2025. Het totale budget voor de gemeente voor deze periode is € 33.974.691,00. Dit bedrag is inclusief financiering voor de Gecertificeerde Instelling (1.925.000) [9] en indexering.

In onderstaande begroting zijn ook de bedragen opgenomen die het Openbaar Ministerie[10], Politie, Reclassering en Raad voor de Kinderbescherming ontvangen voor Preventie met Gezag. Deze partners ontvangen deze middelen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Interventie	2023	2024
Resultaatgebied 1: Verminderen van de voedingsbodem voor crimineel gedrag		
1.1 We bieden meer hulp en ondersteuning voor jongeren met gedragsproblemen en hun ouders	402.517	1.608.241
1.2 We versterken beschermende factoren door met jongeren de focus te leggen op positieve contacten	299.500	716.667
1.3 We werken aan een meer kansrijke toekomst met gelijke kansen en perspectieven voor (jonge) bewoners in PmG gebieden	82.087	1.383.319
Totaal resultaatgebied 1:	**784.104**	**3.708.227**
Resultaatgebied 2: Proactief ingrijpen als een jongere criminele activiteiten ontwikkelt zodat deze jongere niet verder afglijdt		
2.1 Meer jongeren met multiproblematiek bemachtigen een stabiele rol in de samenleving doordat de vicieuze cirkel is doorbroken en/of recidive wordt tegengegaan.	595.500	595.500
2.2 Meer jongeren zijn vroegtijdig in beeld om afglijden in de criminaliteit te voorkomen en hier maatwerk op in te richten.	176.812	1.255.000
2.3 We krijgen meer zicht op hoe jongeren in de criminaliteit terechtkomen.	60.000	419.000
2.4 We dragen zorg voor zichtbaarheid, snelheid en beschikbaarheid van formeel en informeel gezag in de wijk.		nog te bepalen
Totaal resultaatgebied 2:	**832.312**	**2.269.500**
Resultaatgebied 3: Voorkomen dat een jongere recidiveert		
3.1 We leveren sociaal-repressief maatwerk in en na de strafafdoening ten aanzien van de PmG doelgroep en we organiseren een betere aansluiting tussen straf en zorg in de strafrechtsketen	977.000	977.000
3.2 Meer jongeren van 16-27 jaar met (criminele) multi-problematiek re-integreren na detentie succesvoller in de samenleving door een stabiele(re) situatie voor hen op de verschillende leefgebieden.	306.250	1.255.000
3.3 Effectievere inzet op criminele aanwas in families		160.000
Totaal resultaatgebied 3:	**1.283.250**	**2.392.000**
Resultaatgebied 4: Lerende aanpak		
4.1 We bevorderen de integrale samenwerking		
4.2 Onderzoek en Monitoring	4.760	210.000
4.3 Participatie van jongeren en bewoners	15.205	50.000
4.4 Wijkgebonden initiatieven		750.000
4.5 Nieuwe ontwikkelingen		nog te bepalen
Totaal resultaatgebied 4:	**19.965**	**1.010.000**

9 Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft de Preventie met Gezag gemeenten gevraagd de inzet van de GI binnen dit programma te financieren. Gemeente Rotterdam heeft hiervoor extra financiering ontvangen.

10 De gelden genoemd bij OM zijn voor het hele arrondissement, dwz 4 PmG gemeenten. Dit is het bedrag van 2023.

Resultaatgebied 5: Communicatie		
Communicatie		150.000
Totaal resultaatgebied 5:		**150.000**
Algemeen		
Programmakosten: Gemeente Rotterdam programmateam	526.307	975.444
OM		848.040
Politie		499.465
Raad voor de Kinderbescherming		100.000
Reclassering Nederland (te verdelen over 3RO)		187.410
Totaal Algemeen:	**526.307**	**2.610.359**
	3.445.939	**12.100.086**

Governance

Voor ontwikkeling en uitvoering van dit Uitvoeringsprogramma is goede samenwerking, afstemming en gezamenlijke sturing van de ketenpartners van groot belang. Op ambtelijk, management en bestuurlijk niveau is gekozen voor een structuur waarbij de partijen die bij Preventie met Gezag betrokken zijn gezamenlijk en in verbinding met elkaar de voortgang van het programma volgen en daarop sturen.

Op bestuurlijk niveau is een centrale rol weggelegd voor de driehoek. In de driehoek vindt besluitvorming plaats over het Uitvoeringsprogramma Preventie met Gezag. Daarnaast wordt de driehoek twee keer per jaar geïnformeerd over de voortgang van het programma. Aangezien wijkrechtspraak onderdeel is van Preventie met Gezag wordt de driehoek aangevuld met de President van de Rechtbank. Vanwege de integraliteit van het programma is ervoor gekozen dat de wethouder Welzijn, Samenleven, Sport en Digitale Inclusie coördinerend bestuurlijk opdrachtgever is voor zover het de gemeentelijke Preventie met Gezag inzet betreft. Bij bespreking van Preventie met Gezag in de driehoek sluit ook deze coördinerend bestuurlijk opdrachtgever aan.

In de driehoek vindt afstemming en besluitvorming plaats voorafgaande aan besluitvorming in het College van B&W. Het College van B&W bespreekt de inhoud en voortgang van het programma en informeert de Rotterdamse gemeenteraad twee keer per jaar.

Coordinerend bestuurlijk opdrachtgever heeft een Bestuurlijk Team geformeerd met Burgemeester en Wethouder Zorg, Ouderen en Jeugdzorg, Wethouder Onderwijs, Cultuur en Evenementen. In dit bestuurlijk team vindt twee maal per jaar afstemming plaats over PmG.

Voorbereiding van besluitvorming in driehoek en college vindt plaats in de Stuurgroep Preventie met Gezag[11]. De stuurgroep is verantwoordelijk voor de gezamenlijke en integrale sturing op de doelstelling en voortgang van het uitvoeringsprogramma. De stuurgroep vormt de sturende verbinding tussen alle ketenpartners – zowel op inhoud en proces als op samenwerking. Leden van de stuurgroep signaleren ontwikkelingen, houden elkaar scherp en zitten elkaar bij wijze van spreken 'achter hun vodden aan' met oog voor elkaars belangen.

Daarnaast dragen zij vanuit hun rol verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregelen, coördineren dit namens hun organisatie en zijn goed op de hoogte van de uitvoering en de inhoud van deze opgave.

De Preventie met Gezag ketenpartners leggen apart verantwoording af over inzet van de rijksmiddelen, omdat zij afzonderlijke beschikkingen hebben ontvangen vanuit het rijk. Afstemming over deze verantwoording vindt plaats in de stuurgroep.

Op ambtelijk niveau is een Integraal Programmateam samengesteld bestaande uit de betrokken ketenpartners[12]. Het Integraal Programmateam informeert de stuurgroep over zaken als voortgang, monitoring en knelpunten en de realisatie van de doelen in het uitvoeringsplan. De Gemeente Rotterdam organiseert, ondersteunt en faciliteert dit overleg.

11 De samenstelling van de Stuurgroep Preventie met Gezag: Gemeente Rotterdam, Politie, Openbaar Ministerie, Reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, Rechtbank, NPRZ, Halt, JBRR.

12 Samenstelling van het Integraal Programmateam: Gemeente Rotterdam, Openbaar Ministerie, Politie, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering, JBRR, WSS, NPRZ, Raad voor de Kinderbescherming, Halt, RIEC, VAR

Fotografie: Joep Boute

Bijlagen

Bijlage 1: DIN(M):

Ambitie
Door jongeren in Charlois, IJsselmonde, Feijenoord en Delfshaven meer perspectief te bieden, te ondersteunen bij het ontwikkelen van hun veerkracht en weerbaarheid, willen we voorkomen dat zij in de criminaliteit belanden of daar verder in afglijden.

Randvoorwaarden

- Aansluiten aan bij de leefwereld van de jongere
- Betrekken aansprekende rolmodellen/sleutelfiguren/ ervaringsdeskundigen.
- Persoonsgericht en intensief samenwerken
- Inclusief samenwerken
- Inzicht in de problematiek in de wijken en de doelgroepen.
- Zichtbaar zijn in de wijken
- Een gezamenlijke aanpak: iedere ketenpartner met eigen taak en rol
- Ketenpartners zijn structureel met elkaar in verbinding

Resultaat gebied 1
Verminderen van de voedingsbodem voor crimineel gedrag

Hoofddoelen
- Versterken beschermende factoren
- Kansrijke toekomst met gelijke kansen en perspectieven
- Bieden meer hulp en ondersteuning

Interventies
1. Onderzoek inzet passende interventies opvoedvaardigheden
2. Begeleiding en opvoedhulp
3 & 4. Gedragscursussen voor kinderen met gedragsproblemen
5. Samenwerking met moeders uit kwetsbare wijken
6. Begeleiding en gestructureerde vrijetijdsbesteding
7. Wijkbrede aanpak stimuleren positieve wijkcultuur
8. Ontwikkelen intensieve preventieve aanpak schoolverzuim
9. Doorontwikkelen aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten
10. Regisseurs schoolveiligheid
11. Weerbaarheidstrainingen scholen
12. Jongerenrechtbank

Resultaat gebied 2
Proactief ingrijpen als criminele activiteiten ontwikkelt zodat deze jongere niet verder afglijdt

Hoofddoelen
- Meer jongeren bemachtigen een stabiele rol in de samenleving
- Vroegtijdig signaleren en maatwerk inzetten
- Meer grip op wijze van instromen
- Zichtbaarheid, snelheid en beschikbaarheid van (in)formeel en formeel gezag in de wijk.

Interventies
13 & 14. Begeleiding en dagbesteding voor risicojongeren
15. Lokale Persoonsgerichte aanpak Preventie met Gezag jongeren
16. Group Violence Intervention
17. Multidisciplinair Expertise Team
18. HALT interventies
19. Fenomeenaanpak Criminele uitbuiting
20. Fenomeenaanpak Cybercriminaliteit
21. Ontwikkelen meer zichtbaarheid, snelheid en beschikbaarheid van gezag in de wijk.

Resultaat gebied 3
Voorkomen dat een jongere recidiveert

Hoofddoelen
- Verbeteren aansluiting straf en zorg
- Succesvoller re-integreren in de samenleving
- Effectievere inzet op criminele aanwas in families

Interventies
22. Wijkrechtspraak op Zuid
23. Straatkracht
24. Maatwerk in strafzaken
25. Totaalaanpak nazorg detentie
26. Aanpak families met criminele invloeden

Resultaat gebied 4
Lerende aanpak

Interventies
27. Integrale samenwerking
28. Monitoring
29. Onderzoeksagenda
30. Kennisgestuurd werken
31. Kennnisdeling
32 & 33. Participatie van jongeren en bewoners
34. Expertmeeting
35. Inzet Rolmodellen en ervaringsdeskundigen
36. Wijkbudget
37. Meer aandacht voor meisjes i.r.t. criminaliteit
Aanpak families met criminele invloeden (interventie 26)

Resultaat gebied 5
Communicatie

Interventies
38. Integrale communicatiestrategie
39. Communicatiemiddelen
40. Netwerkstrategie

DIN(M): D: doelen, I: Inspanningen, N: Netwerk, M: Middelen

Bijlage 2: Input wijksessies

Het programma Preventie met Gezag heeft wijksessies georganiseerd in de gebieden Charlois, Delfshaven, Feijenoord, IJsselmonde. Met collega's en partners uit de wijken hebben we hierin opgehaald wat er rondom de geschetste problematiek speelt en leeft. De tijdens deze wijksessies gegeven input is meegenomen in dit uitvoeringsprogramma.

Rode draad uit de werksessies

Werkzame elementen:

- Vanuit de wijk georganiseerde lokale initiatieven
- Langdurige trajecten met ruimte voor maatwerk
- Inzetten van sleutelfiguren
- Communicatie beproefd inzetten op specifieke doelgroepen
- Zichtbare aanwezigheid van overheid en partners
- Meer kijken naar wensen en talenten van jongeren, in gesprek met de jongeren
- Outreachende hulpverlening en individuele begeleiding zonder beschikking, voor snelle laagdrempelige inzet indien nodig
- Goede afstemming en samenhang van beleidsterreinen op gebied van preventie jeugdcriminaliteit
- Samenwerking tussen partners wordt gezien als essentieel.

Het beeld in de vier gebieden is dat er breed draagvlak is voor samenwerking met de verschillende betrokken partijen. Vanuit de wijken in de gebieden is de behoefte geuit om meer rechtstreekse initiatieven te ontplooien waarmee de voedingsbodem voor criminaliteit kan worden aangepakt. In dit Uitvoeringsprogramma is hier meer ruimte voor gecreëerd.

Daarnaast waren er nog enkele aandachtspunten die in de afzonderlijke gebieden naar voren kwamen:

Charlois

- Criminaliteit start al bij overlastgevend gedrag. Dagbesteding in de vrije tijd, school en werk zijn belangrijke middelen die jongeren van de straat kunnen houden.
- Straatcultuur: niet alleen effect op tieners maar ook op jongere kinderen die niet meer buiten mogen spelen. Ouders zijn bang voor geweld en pesterijen.
- We doen als gemeente en partners al veel op gebied van de jeugd, maar weten dat soms niet van elkaar. Ook weet de doelgroep het aanbod niet altijd te vinden.

Feijenoord

- Expertisecentrum online straatcultuur zou van meerwaarde kunnen zijn. We moeten meer kennis vergaren en de leefwereld van jongeren snappen en verbinden.
- Er is ook oorzakelijke problematiek zichtbaar bij meisjes. Aan problematiek van meisjes wordt nu te weinig aandacht geschonken door betrokken partijen.
- Het wordt ontraden om op basisscholen jeugdigen te (over)voeden met veel informatie over criminaliteit. Dit kan averechts werken. Daarnaast is het belangrijk om in communicatie-uitingen te verifiëren of daadwerkelijk de taal wordt gesproken die aanslaat bij de jongeren.

IJsselmonde

- Er is nood aan een veilige basis voor jongeren en er is weinig te beleven in de wijken. Jongeren kunnen worden bereikt met o.a. jongerenactiviteiten op pleintjes en een jongerenhonk. Sport en andere vormen van vrijetijdsbesteding worden beschouwd als essentieel voor de mentale weerbaarheid.
- We zouden ervoor moeten waken dat we jongeren niet overvragen, te snel criminaliseren en problematiseren. Het jongerenbrein is nog in ontwikkeling. Er is vertrouwen nodig dat er een weg terug is na een misstap. Benader jongeren positief is het devies.
- Inzetten op een stabielere thuissituatie. Opvoeding dient eigenlijk plaats te vinden door zowel de ouders als de omgeving.
- We zouden de jongeren meer moeten laten zien van de verdienmogelijkheden in de legale wereld. Positieve voorbeelden tonen en een tegengeluid laten horen.

Delfshaven

- In Delfshaven blijven bewoners lang wonen. Dit is van invloed op de kracht van communities. Het wordt belangrijk gevonden om behoefte op te halen op straat en naar de bewoners toe te gaan. Bewoners en organisaties in de wijk samenbrengen en verbinden, zorgt voor meer zicht en grip op wat er achter de voordeur gebeurt.
- Onder jongeren zijn er ook communities, maar daar komen professionals vaak niet bij. Jongeren met dezelfde problemen zoeken elkaar op. Ook is criminaliteit geregeld onderdeel van families.
- Het is van belang jongeren weerbaarder te maken, leren grenzen aan te geven, veerkracht leren te ontwikkelen. Zet hierbij in op rolmodellen. Zorg voor signaalfuncties op middelbare scholen.
- Het advies is om meer in te zetten op interventies die inspelen op het wereldbeeld en mindset van jongeren. Stel vragen, ga de dialoog aan en leer.
- Echt integrale samenwerking is: niet achter je bureau, in gesprek met de jongere, echt luisteren, samen met de ketenpartner die ertoe doet op dat moment, duidelijk en eerlijk zijn.

Expertmeetings

In 2023 zijn diverse expertmeetings in de wijken georganiseerd met als doel met jongeren, ouders en verzorgers en met professionals in gesprek te gaan over de problematiek en oplossingsrichtingen.
Een aantal highlights uit de expertmeetings die we meenemen in de verdere ontwikkeling van dit programma:

- Behoefte aan het bieden van ruimte en mogelijkheden (in de vorm van financiering) aan lokale initiatieven, aan bevlogen professionals of bewoners in de wijk om met de Preventie met Gezag doelgroep aan de slag te gaan. Lokale initiatieven die bijvoorbeeld de nodige verbindingen tussen formele en informele structuren leggen om zo te investeren in een positief netwerk van sleutelfiguren en rolmodellen die helpen voorkomen dat jongeren vervallen in jeugdcriminaliteit.
- Behoefte aan meer inzet van rolmodellen en/of ervaringsdeskundigen, succesvolle sleutelfiguren die dicht bij de doelgroep staan, in contact zijn en invloed kunnen uitoefenen op de jongeren. En daarbij de wens dat we inclusief, waaronder cultuursensitief en religiesensitief werken stimuleren. Dit signaal is één van de randvoorwaarden uit het uitvoeringsprogramma. Dit betekent dat we hier bij alle maatregelen aandacht voor vragen.
- Advies om buurthuizen/jongerenhubs te gebruiken om in contact te komen met jongeren en/of ouders. We gaan in gesprek met jongerenhubs om zo met jongeren in gesprek te gaan, wat zij nodig hebben. Een plek waar we trainingen (bijvoorbeeld gericht op weerbaarheid of sollicitatie), sprekers, ervaringsdeskundigen en rolmodellen kunnen inzetten.

www.rotterdam.nl

Gemeente
Rotterdam